JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1857. Zaturdag 5 September. N°. 71.

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot TIEN ure's voormiddag.

Bij deze Courant behoort één
BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, het lid der algemeene rekenkamer *P. de Bruijn.*

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den controleur der 3de klasse bij de landelijke inkomsten en cultures *J. van Es.*

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den controleur der 1ste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures te Garoet (Preanger Regentschappen) *L. H. van der Ven.*

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt dat Zijne Excellentie, de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Zaturdag den 12den September aanstaande, des morgens ten 9 ure, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den adjudant van dienst.

Buitenzorg, *De Majoor-Adjudant,*
den 30sten Augustus 1857. Bebieg Liesberg.

Advertentien.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze aan belanghebbenden bekend, dat, onmiddelijk na den afloop der op den 28sten dezer te houden vendutie van het factuur der van Japan aangebragte kambang goederen, door den resident van Batavia, voor 's lands kleeding- en provisiepakhuizen alhier, publiek zullen worden verkocht 1208 Amst. ponden moernagelen.

Vendutien

Maandag 7 September, à 2 pCt. vendusalaris, op het plein der Javasche Bank, door *van Slooten, Morgan & Co.*

en

Voor de pakhuizen van de heeren *J. de Fiennes & Co.*, aan het stadhuisplein, door *Cassalette & Co.*

Dingsdag 8 September, à 2 pCt. vendusalaris, onder de loots voor het IJshuis, door *Cassalette & Co.*

Woensdag 9 September, à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Donderdag 10 September, à 2 pCt. vendusalaris, op het Heemradenplein, door *John Pryce & Co.*

Vrijdag 11 September, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Vertrekkende Personen.

J. van Es en *familie*. — *G. van de Poll.*

Advertentiën.

Getrouwd:

G. SCHUIT
en
S. M. J. STAAL.

Samarang, 29 *Augustus* 1857. (2676)

Getrouwd:

J. A. JOHAN
met
S. GREGORY.

Batavia, 2 *September* 1857. (2645)
Eenige Kennisgave.

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER, *B. E. E. Ockerse.* geb. *de Fisicat.*

Djocdjocarta *den 7 Augustus* 1857. (2621)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, Mevrouw *J. L. F. Junghuhn, Koch.*

Lembang, 24 *Augustus* 1857. (2646)
Eenige Kennisgeving.

Bevallen van een' ZOON, Vrouwe *H. C. W. Struben, van Meerten Brouwer.*

Samarang. *den 29 Augustus* 1857. (2677)

Bevallen van eene DOCHTER *A. Deeleman, Tromp.*

Batavia, 30 Augustus 1857. (2619)

Bevallen van een' ZOON, *A. W. G. van Walchren, van der Jagt.*

Batavia, 30 Augustus. (2649)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, *E. Nolthenius van Elsbroek, Loriaux.*

Salatiga, *den 31 Augustus* 1857. (2674)

Bevallen van een' ZOON, *M. S. E. de Voogt, Modenbroek.*

Torban (Sadang) 31 *Augustus* 1857. (2701)

Bevallen van een ZOON, *D. Doublon*, geb. *Bernet.*

Batavia, den 2 September 1857. (2664)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *J. G. van Ameyden van Duym.*

[illegible]
Algemeene Kennisgeving. (2684)

Overleden de jongste onzer lievelingen, *Josephine Caroline Marie*, in den jeugdigen leeftijd van bijna één jaar.

L. N. VAN MEEVERDEN.
(2633) A. T. VAN MEEVERDEN.

Batavia, 18 *Augustus* 1857. *Hofland.*

Overleden *Blanche Elise Elodie*, geliefde echtgenoot van

B. C. V. OCKERSE.

Djocdjocarta, 21 *Augustus* 1857. (2622)

Heden overleed onze jongste lieveling, *Jean François*, bijna 8 maanden oud.

C. HELFRICH.
(2629) J. C. HELFRICH,
Couvreur.

Willem I, *den 28 Augustus* 1857.

Heden overleed ons jongste Zoontje, *Carel Jan*, in den jeugdigen leeftijd van twee jaren.

R. S. VEENSTRA.
(2680) J. C. F. C. VEENSTRA,

Batavia, 5 *September* 1857. *Rhode.*

VENDUTIE
op Maandag den 7den dezer,

voor de Pakhuizen van de Heeren **J. de Fiennes & Co.**, aan het Stadhuisplein, door *Cassalette & Co.*

der, wegens tijdgebrek, op de vendutie van 31 passato onverkocht geblevene dames mode artikelen, heeren hemden, gemaakte kleederen, bendie jassen, parfumeriën, galanteriën, kinderwagentjes, enz., stellen mahonyhouten meubelen, met marokijn leder bekleed, tafels met marmeren bladen, kleerkasten, ledikanten, enz., enz., schilderijen, alcatieven, pleetwerken, serviezen, wijnen en andere dranken, vruchten, enz., eene partij djatihouten balken geschikt voor stellingen, enz. (2639)

Op de Vendutie van 7 dezer zullen nog worden verkocht.

Eenige kisten **Lucifers, Kinderspeelgoed, Poppen, enz.**

(2692) CASSALETTE & Co.

Vendutie
op Maandag den 7 September 1857,

op het Plein der Javasche Bank, door *van Slooten, Morgan & Co.*, van

150 SUMBAWA PAARDEN,

waaronder verscheidene mooije spannen, van heden op voornoemd plein te bezigtigen. (2634)

Vendutie
op Dingsdag den 8 dezer,

onder de loots vóór het IJshuis à 2% Vendu salaris, door *Cassalette & Co.* van

41 Buitengewoon Fraaije MACASSAR Rij- en Wagenpaarden

meest allen boven de 4 voet, en goed gedresseerd, pas aangebragt per *Jacoba Cornelia.*

Dezelve zijn te bezigtigen op het plein naast de loots bovengenoemd. (2667)

Vendutie.
Op Woensdag den 9 September 1857,

voor het Commissiehuis van *John, Pryce & Co.*

à 4 pCt. Vendu-Salaris.

van eene factuur ijzerwerk, pas aangebragt, bestaande uit een groot assortiment sloten, schroeven, kleine spijkertjes, Messen en Vorken, Lepels, Hand en Trekzagen, Vijlen, Schroeven, Schuiven, Hengsels, enz., enz. (2662)

DE SMID VAN ANTWERPEN. (*vervolg.*)

Onze schoone Cavalier bemerkte spoedig, dat hij te doen had met drie van die roovers, waaraan men den naam van *Bravi* gegeven heeft. Hunne lange en zware degens, de dikte van hunne ijzeren malienkolders, hun afschuwelijk uiterlijk, lieten hem daaromtrent geenen twijfel meer overig. Onze held, die den degen op eene meesterlijke wijze wist te hanteren, bood eenen krachtigen wederstand, en zij, die op zoo veel dapperheid en behendigheid niet gerekend hadden, verdubbelden hunne pogingen. Hun tegenstander, tegen eenen muur geleund, wist hen alle drie in bedwang te houden, toen zijn rapier brak. Te vergeefs schreeuwden de bandieten hem toe om zich over te geven, hij stiet nog woedend met het stuk, dat hem overig gebleven was. Zijn wanhopige moed zou hem toch eindelijk noodlottig geworden zijn. Een der roovers ligtte den arm op, een verschrikkelijke slag bedreigde hem, toen plotselings het tooneel veranderde; een harde schreeuw werd gehoord.... Een vierde degen schitterde, en op hetzelfde oogenblik deed een snelle en forsche slag voor de voeten des cavaliers nederstorten, den moordenaar, die op het punt was hem doodelijk te treffen. Door den schrik, op het zien dier onverwachtte verschijning, als verbleft, namen de twee andere roovers terstond de vlugt, zonder er zelfs aan te denken, om hunnen half dooden makker bijstand te bieden.

— Bij St. Jan! riep de jongeling uit, weet gij wel dat er nog nooit een beter slag als uit den hemel is komen nederdalen? God zij geloofd! Maar, ei lieve! ging hij voort, terwijl hij zijnen bevrijder naderde, aan wien ben ik die groote dienst verschuldigd?

De persoon, tot wien hij zich wendde, was een groot en fraai jongman, wiens blaauwe oogen, blik, gelaat en rijzige en krachtige gestalte een ander vaderland dan wel Italië aanduidden; hij was met een lederen buis gekleed, waaronder stoute en gespierde vormen zich vertoonden. Zijne athletische houding, zijn blik nog door het gevecht vol vuur, de bloedige degen, waarop hij nu rustte, alles, tot zelfs het twijfelachtige licht, waardoor dit tooneel beschenen werd, gaf aan deze verschijning een onbeschrijfelijk karakter. De Italiaan, van zijnen kant, beschouwde hem met niet minder genoegen dan verwondering en hield niet op, om zijne vraag te herhalen: Zeg mij toch, wie zijt gij?

Eindelijk brak de vreemde het stilzwijgen.

— Gij wilt mijnen naam weten! zeide hij vrij kortaf. Wel nu, die is geen geheim; ik heet Valentijn, Smid te Antwerpen, en wat de dienst aangaat, waarover gij spreekt, dat is geen dankens waard.... Drie tegen één! riep hij uit, met eenen krachtigen vloek; ik viel hun reeds in den rug, een lag er reeds hier, voor dat ik wist dat mijn degen de scheede verlaten had.

— Maar nu gij weet wie ik ben, zult gij mij op uwe beurt ook wel zeggen, wie de ridder is, die den degen zoo schoon weet te hanteren, en die zulken ellendelingen zoo veel werks gaf?

— Mijn naam is Giulio, antwoordde de Italiaan, met hartelijkheid de hand des jongen vlamingers drukkende; maar ik bid u, zeide hij, waarmede kan ik u dienen? Gij zijt een vreemdeling, naar ik zie, en mogelijk..... Zijn blik viel op Valentijns kleeding, die volstrekt geenen rijkdom aanduidde.

Deze begreep hem.

— O! wat de beurs van den Antwerpschen wapensmid betreft, antwoordde hij met eenen sterken blos, die inzekerlijk zoo rood niet, als toen hij wapenrokken en harnassen voor de rijke heeren van het land vervaardigde, maar bij St. Nicolaas! zij is nog zoo plat niet, dat hij op zoo verren afstand zou gekomen zijn, om aalmoezen te ontvangen.

— Maar dan, wat kan u dan hier heen brengen? zeide Giulio glimlagchende, hebben uwe Brabandsche burgers even weinig meer malienkolders noodig als onze heertjes van Rome? Fluweel is hier beter weer dan staal. O, ik bemerk, dat daar iets achterschuilt. Eene schoone, niet waar, met blonde hairen, liefelijke oogjes, en verder, eene gelofte, eene pelgrimstogtje naar Onze lieve Vrouw... O! gij lacht, zou ik dan juist geraden hebben?

VENDUTIE

op Woensdag, den 9 September 1857,

voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

à 4 pCt. Vendu-Salaris.

Van eene groote factuur IJzerwerk, beschadigde Lijnwaden, Provisien, enz. (2693)

Hout-Vendutie

op Donderdag, den 10 September 1857.

à 2 pCt. Vendusalaris,

door *John Pryce & Co.* op het Heemradenplein,

van eene partij **Jatiehouten Balken** en **Doodkistplanken**. (2697)

Vendutie

op Vrijdag 11 September 1857,

voor het Commissiehuis van *Van Slooten, Morgan & Co.*, van Lijnwaden, geborduurde Dames Zakdoeken, Speelgoed, Lucifers, Engelsche Veeren en Assen, Engelsche Wagen- en Bendietuigen, Meubelen, Stroozakken etc. (2683)

Vendutie

te **REBAKAN**, nabij **TANGERANG**,

op Vrijdag, den 11den September,

van 50 tjains Padie, 10,000 zakken Gaba, Buffels, 40 stuks pas aangebragte **Sumbawa** Paarden, eene groote partij Brandhout, katoenen Chitsen, Meubilair, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (2679)

Vendutie

te Bodjong-Rarang nabij Tangerang, op Zaturdag den 12 September,

van Wagen, Bendie, Paarden, Huismeubelen en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (2678)

VERKOOP VAN EEN HUIS.

Op een nader te bepalen dag tegen het einde dezer maand zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen,

Het perceel gelegen in Blok H. 3e deel, Sectie III. No. 206. Buurt of wijk Kebon Sirie bij de verponding geregistreerd onder No. 8828 laatstelijk bewoond door den Heer Voget

(2682) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Verkoop van Rigamasten.

Op een nader te bepalen dag in de maand *September* zullen de ondergeteekenden op publieke Vendutie verkoopen:

84 STUKS RIGAMASTEN

metende 31 voet lengte en 9 dm. diameter
tot 33 " " 23 " "

aangebragt per Ned. schip **PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN** en ter bezigtiging liggende op het Heemradenplein alhier.

Inmiddels uit de hand te koop.

(2686) JOHN PRYCE & Co.

METSELKALK,

te bevragen bij

(2670) B. J. LEON, qq.

Ontvangen:

Versche Kreeften en Oesters, in blikjes van 1 pond.
Amerikaansche Zuren, (Gerkens).
Tomato Sauce.
Amerikaansch Meel in Vaten.
Hambro Vleesch en Spek, in vaten van 200 pond.
Engelsche Hammen.

Bij

(2694) HUGHAN & REHLING.

Bij den Ondergeteekende zijn uit Italië ontvangen en te bezigtigen:

2 fraaije wit Marmeren Monumenten, voor Graven,

ook verschillende andere soorten van **GRAFSTEENEN**.

Hij belast zich voorts met het vervaardigen en graveeren van Gedenksteenen, Tafels, Consoles en andere soorten van Marmeren Bladen, alsook Kruizen met Marmeren platen.

(2652) T. B. IHNEN.

BATAVIA, 4 *September* 1857.

KOOLTEER, EN LIJNOLIE

tegen verminderde prijzen

bij

(2673) JACOMETTI & Co.

Beste BRIQUES RÉFRACTAIRES,

of

Baksteenen voor Fornuizen en Ovens. Te bevragen bij

(2672) T. DE FIENNES & Co.

Vergulde en Palissanderhouten Schilderij Lijsten

worden op verlangde afmetingen vervaardigd en van glas en toebehooren voorzien.

Schilderij Glazen van de grootste dimensie, bij

(2661) VAN HAREN NOMAN & KOLFE.

TIMMERWERF

voor

Praauwen, Tambangan, enz.

(2660) B. A. VAN DORP, *Indramayo.*

GRASBOTER,

Zoetemelksche-, Romijnen- en Zwitsersche Kaas in blik.

Hammen, Rookvleesch,

en eenen ruimen voorraad **VERSCHE PROVISIEN**.

Bij

(2640) CASSALETTE & Co.

Verkrijgbaar:

Berrisford's Improved Patent Weighing Machines,

zijnde Weegtoestellen om tot 2000 ponden te gelijk te kunnen wegen.

Bij

(2641) CASSALETTE & Co.

Kantoor-Boekwinkel van W. Bruining.

VERWDOOZEN

(2700) van *f* 1,— tot 60,—.

TOOVERLANTAARNS

met fraaije voor kinderen zeer geschikte voorwerpen à *f* 30,—.

bij

(2657) H. M. VAN DORP.

BATAVIA 1857.

FRAAIJE VERGULDE LIJSTEN

van 2 tot 10 duim breedte, van *f* 0,50 tot *f* 2,— per Rhijnlandsche voet, te bekomen bij

(2655) H. M. VAN DORP, te Batavia.

f 7000,—

In leen te bekomen op eerste verband à 6% 's jaars. Adres onder lett. L, bij den uitgever dezes. (2668)

Wissels op Nederland

bij

(2663) DÜMMLER & Co.

234ste Staatsloterij.

Groot *f* 990.000, verdeeld in 5 klassen, bestaande uit 20 000 Loten, 10 000 Prijzen en twee Premien. Een kapitale Prijs à *f* 10.000.—. Twee à *f* 20,000,—. Drie à *f* 25,000,—, Een à *f* 50,000,—, en een à *f* 100,000,—.

Prijs der Loten voor alle Klassen:

Heel Lot *f* 100.—. Half Lot *f* 50.—, Vijfde *f* 20,— en Tiende *f* 10,—.

De Prijzen op de door mij verkochte Loten worden te Batavia uitbetaald.

Het Programma is op franco aanvrage te bekomen.

Opgave voor deze Loterij, waarvan de trekking in November en volgende maanden zal plaats hebben, worden voortdurend aangenomen.

(2656) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 1857.

De Trekking der Loterij

van den ondergeteekende is **UITGESTELD** tot Zondag den 20sten September a.s.

Men wordt beleefdelijk verzocht de onbetaalde Loten vóór Woensdag den 16den September a.s. te voldoen, zullende bij niet voldoening over de onbetaalde loten beschikt worden.

(2651) A. DE VOGEL.

BATAVIA, 5 *September* 1857.

TE KOOP een zoo goed als nieuwe Cariole, met Engelsche Veeren, Oliebussen en Amerikaansche Wielen, zeer geschikt voor Landheeren, benevens eene Bendie, bij

(2671) B. J. LEON, qq.

Landen Assam, Pisseeng, etc.

TE KOOP 150 KOEIJEN.

Informatiën te bekomen aan het Bestel Kantoor op Glodok. (2706)

Te Koop

wordt aangeboden een pas alhier van Europa aangebragte **TOURWAGEN** (Americaine) naar de laatste smaak en zeer solide bewerkt.

Te bezigtigen bij

(2644) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co,

— Bij St. Jan! gij hebt gelijk, en ik vergeef het u dat gij er om lacht, want het is eene dwaasheid, zoo goed als ieder andere. Maar luister naar mij, en oordeel dan, als gij wilt.

— Wat gaarne! Een liefdes historietje, dat is waarachtig een fortuintje, op mijn woord als edelman. Kom dan, mijn dappere held, steek eerst dat zwaard maar op, geloof mij, die drie guiten zijn ver weg, en zij zullen niet terug komen; daarvoor hebt gij hen al te vriendelijk begroet.

— Ik zal dan beginnen, omdat gij het wilt, en uw geduld niet te lang op de proef stellen. Ik zal u zeggen, dat er te Antwerpen een schilder woont, Nicolaas Rubens, van wien gij mogelijk ook wel eens iets gehoord hebt, want in ons land heeft hij eenen grooten naam. Rubens heeft eene dochter; maar eene dochter! blank, welgemaakt en teeder! onze gezinnen waren sedert lang door oude vriendschapsbanden vereenigd.

Als kinderen zijnde, gingen wij reeds vertrouwelijk met elkander om! wij waren als broeder en zuster. Gelier dan Maria, droeg ik haar op mijne armen, dan ste zij op mijne knieën, kon ik hare tranen in lagchen veranderen. Wat had ze mij ook lief! hoe gelukkig en vrolijk was zij, als ik met haar stoeide! onschuldige liefkoozingen, die later door de kerk zouden geheiligd worden; ten minste ware onze ouders het daaromtrent eens. Beiden arm, beiden in hetzelfde huis wonende, had de gewoonte van elkander te zien, in de twee gezinnen een band doen ontstaan, welke door het huwelijk hunner kinderen nog zou versterkt worden.

Onze wederzijdsche liefde groeide met ons op, maar het was geen van die droomerige, droeve en melankolieke geneigdheden. O, neen! eene vrolijke vertrouwelijkheid, lagchende, geestig, en zoo opregt, zoo naief, dat wij er zelfs niet eens aan dachten, dat het zoo de ware liefde kon zijn. En toch wies die liefde steeds, hechtte zich aan ons, omslingerde ons als het klimop, dat, eerst nederig en schuchter, eindelijk den stam, dien het tot steun was, van alle zijden omslingert.

Ik moest als leerling voor mijn ambacht reizen. Toen werd onze liefde nog vermeerderd door het afscheid, door het kortstondige verdriet des afzijns; al ware dat maar ingebeeld, moet dan de liefde zich geene bezwaren, geene tegenkantingen scheppen, al bestaan die zelfs niet. Maar als ik terugkwam, rustende van den arbeid, hoe staarde ik dan met vuur in hare zachte oogen; hoe lief was mij haar blik, schoon als die der Heilige Maagd, wier naam zij draagt; ik werd als dronken van genot als haar lieve adem mijne wangen deed gloeijen, ik beefde als ik haar golvend hair tegen mijne wangen voelde, hare stem drong tot in mijn hart door; mijne ziel vereenigde zich met de hare; mijn leven met het hare!

O, hoe zalig waren die samenkomsten, als wij alleen, den hemel als eenige getuige van onze eeden, in onze aderen een onbekend vuur voelden tintelen! als zij mij zeide:

„Valentijn, zouden alle zusters hare broeders beminnen zoo als ik u?"

En dan legde zij haar blond hoofdje op mijne borst; en eensklaps, lagchende, spottende, stond zij op, om eene bloem te plukken, die zij mij toewierp, daar zij van mij wegliep en ik, ik vervolgde haar, zeker van haar in te halen, haar, het bekoorlijke meisje, want zij vlugtte niet hard! en dan kuste ik haar tot straf. Zij was vijftien, ik twintig jaren oud, en altijd stoeiden wij, en altijd waren er bij onze spelen grassooden, bloemen en kussen. Kinderen, als wij toen nog waren, sliepen wij gerust in, zoo als de Napolitaan, die onbezorgd zich in de zon nederlegt, zonder zich om de volgenden dag te bekommeren! Zoo leefden wij, tusschen het verledene en de toekomst, als tusschen twee spiegels, die onophoudelijk hetzelfde tooneel teruggeven. Valsche begoochelingen, welke door eenen ademtogt kan verjaagd worden! Eens, het was een noodlottige dag! kwam er een brief met zwart lak. Men las dien: haar vader was rijk! Haar vader was de erfgenaam van eenen verren bloedverwant, dien hij ter nauwernood gekend had. Van dat oogenblik af aan, hielden alle die samenkomsten op, geene kus-

TE KOOP Het kapitale en ruime Huis aan het Molenvliet, bewoond door Mevrouw de Weduwe *Schenkberg*.
Te bevragen bij
(2695) REIJNST & VINJU.

TE HUUR Een Kamer met den Kost.
Noordwijk. Mevr. ERNST.
(2698)

TE HUUR Om met primo November te aanvaarden het huis op het Koningsplein naast de Willemskerk, thans bewoond door den heer *Cores de Vries.*
Te bevragen bij
(2654) A. KEGEL.

GEVRAAGD!

Een Huis van *f* 40 tot *f* 70 per maand.
Adres onder letter R., bij
(2650) H. M. VAN DORP.

Let wel.

KOST en **INWONING**, een **SUITE** geheel vrij buiten het huis, en **ETEN** binnen- en buitenshuis.
Bij
(2665) Mevr. J. HELLINGS, geb. *Beekink*, *Passer Senin.*

Oost-Indische Maatschappij van Administratie en Lijfrente.

(Kantoor Batavia.)

De ondergeteekenden brengen ter kennis van heeren deelhebbers, dat de balans over het jaar 1856, ten kantore der Maatschappij, van af heden ter visie zal liggen gedurende 14 dagen, alsmede dat de uitdeeling op de Algemeene Vergadering van Deelhebbers te Amsterdam is bepaald op *f* 80 — per aandeel, tot welker betaling tegen invulling en afgifte der Coupon van genoemd jaar, dagelijks zal worden gevaceerd van 10 tot 1 ure.

T. H. ZIMMERMAN,
V. J. VAN DOLDER, } *Administrateuren.*

Batavia, *den* 24sten *Augustus* 1857. (2617)

---

f 2000,—.

Te leen te bekomen. Adres
(2688) LANGE & Co.

Ziet toe.

Een bejaard, fatsoendelijk man, Hollander, het boekhoude, administratief- en redactiewerk, eigen, bekend met het justicieele vak, niet kunnende bestaan van hetgeen aan hem als eervol ontslagen ambtenaar door het Gouvernement word verleend; wenschte gaarne in eene betrekking geplaatst te zijn, hetzij op een landgoed of kantoor, om het even in welke plaats.
Adres franco onder lett. H. bij den drukker dezer Courant. (2666)

Wordt gevraagd:

Iemand, hetzij jufvrouw, bonne of Europesche vrouw, genegen om eene Dame op reis naar Holland te vergezellen en het opzigt over vier jonge Meisjes te houden.
Men gelieve zich voor verdere informatie te adresseren lett. A. te Tagal. (2675)

Iemand van middelbaren leeftijd, Nederlander, zoekt eene betrekking, onverschillig op of buiten Java, zijnde bekend met landelijke werkzaamheden en hetgeen hiertoe vereischt wordt, en voorzien van goede getuigschriften.
Adres onder lett. G. C. N. bij den heer
(2681) H. M. VAN DORP.

WAARSCHUWING.

C. van Berthold, laatstelijk Boombediende bij de ondergeteekenden, is uit onze dienst ontslagen.
(2685) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

J. Renaud,

belast zich met het slijpen van **GENEESKUNDIGE INSTRUMENTEN**, **SCHEERMESSEN** enz. en be veelt zich bij voortduring aan tot vervaardiging van verschillende **Haarwerken**.
Molenvliet. (2653)

Meester Cornelis.

E. W. Wagenaer

maakt aan het Publiek bekend, dat zijn Toko in het vervolg iederen avond tot 10 ure zal geopend blijven, verlicht met **Gaz**. (2669)

Societeit de Harmonie.

De ondergeteekende heeft de eer Heeren Leden bekend te maken als dat op 6 September de

Tir au Pistolet

geopend is.
(2702) HAMA.

Van af 1 September bestaat er gelegenheid tot het beslaan en snijden der Hoeven van Paarden, bij
(2696) FICQUELMONT, achter het Huzaren kampement.

De Ondergeteekende, passagier aan boord het Ned. schip *Maria Elise*, kapt. *van der Putte*, betuigt bij deze zijnen hartelijken en opregten dank aan den Gezagvoerder, voor de in allen opzigte beleefde en goede behandeling, gedurende de reis van Samarang naar Nederland, zoowel aan hem als aan zijne vrouw en zes kinderen bewezen.

H. VAN AFFELEN VAN SAEMSFOORT.
(2630) *Kapitein der Administratie.*
's Gravenhage, *den* 25 *April* 1857.

Als eenige importeurs van den Jenever der Heeren **A. van Hoboken & Zonen**, te *Rotterdam*, achten de ondergeteekenden het niet overbodig mede te deelen, dat op *Java* Jenever wordt ingevoerd, waarvan de merken min of meer overeenkomen met die der genoemde Heeren. Daarom vermeenen zij in herinnering te moeten brengen, dat, behalve het bekende *brandmerk* der *kelders* en het *glasmerk* der *flesschen*, op den kurk van elke flesch, ter blijk van echtheid, de onderstaande papieren etiquette is geplakt:

(2628) REIJNST & VINJU.
Batavia, *den* 1 *September* 1857.

Kantoor- en Papierhandel van H. M. VAN DORP, te Batavia.

Groote en Kleine Kantoorboeken

met en **zonder koper**, in verschillende formaten en tegen billijke prijzen. (2659)

KANTOOR-ALMANAK 1858,

los *f* 0,50 Cents. Opgeplakt *f* 1,—
Uitgegeven en te bekomen bij den Boekhandelaar
(2658) H. M. VAN DORP.
Batavia, *Augustus* 1857.

Kantoor-Boekhandel van W. Bruining.

Eene uitgezochte Collectie

KANTOORBOEKEN,

in stevige Banden, **Groot en Klein formaat** met en zonder koperen hoeken.

Copiëerpersen en Copiëerboeken.

(2699)

Tijdschriften over 1858.

H.H. Geabonneerden op de verschillende Tijdschriften over 1857, worden verzocht opgave te doen van de veranderingen welke zij in de ontvangst daarvan over 1858 verlangen.
Nieuwe Abonnementen over dat jaar worden ingewacht vóór 10 October aanstaande.
Een lijst van de Europesche Tijdschriften is op franco aanvrage gratis verkrijgbaar bij de boekhandelaren
(2687) LANGE & Co.

Het Stoomschip **PADANG** zal den 8sten dezer naar Samarang, Soerabaija, Macassar, Timor en de Moluccos vertrekken.
Informatien bij
(2691) W. CORES DE VRIES.
2 *September* 1857.

Het stoomschip **LANGAN LAMONGAN** vertrekt den **10den** aanstaande van hier regtstreeks naar **Samarang**.
Adres
(2686) LEVERT & Co.

LET WEL.

Het vertrek der **KONINGIN DER NEDERLANDEN**,

naar Singapore via Muntok en Rieuw,

is bepaald op den 11den dezer, in plaats van den 10den dezer, in het vorige blad geannonceerd.
(2707) MACLAINE, WATSON & Co.
Directeuren der N. I. St. Maatschappij.

Passage naar Soerabaija

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederl. schip **DOELWIJK**, kapt. **K. J. Swart**, om tegen den 10den dezer derwaarts te vertrekken.
Adres bij den *Gezagvoerder* in het *Java Hotel* en bij
(2612) B. KOPERSMIT & CO.
Batavia, 1 *September* 1857.

Vracht en Passage naar Samarang en Soerabaya

wordt aangeboden met het goed ingerigt Ned. Ind. Fregatschip **SARA ELEONORA** kapt. **D. Schuymer**, om binnen weinige dagen van hier te vertrekken.
Nadere informatiën te bekomen bij
de Agenten,
(2618) C. BAHRE & G. KINDER.

Passage naar Nederland

om tegen het einde dezer maand van hier te vertrekken wordt aangeboden met het thans te Samarang in lading liggende extra snelzeilend Nederl. barkschip **MARIA**, Kapt. **E. N. Fl van Walbeek.**
Door deszelfs ruime en uitmuntende inrigtingen, is dit schip eene bijzondere aanbeveling waardig.
Ter bekoming van nadere informatiën gelieve men zich te wenden tot den Gezagvoerder en de Heeren *McNeil & Co.* te Samarang en alhier bij
(2690) MACLAINE, WATSON & Co.
Batavia, den 4 *September* 1857.

---

niet meer, geene zoete geuren meer om in te ademen. Het huis, waarin ik des nachts zoo menigmalen in mij-zelven zeide: »Zij slaapt onder één dak met mij!" die tuin, waarvan de boomen met ons opgegroeid waren, dat schoone hemelsche blaauwe sterrendak, waaronder wij iederen avond arm aan arm gingen; ach! hoe droevig was dat alles, verlaten, doodsch, zonder ziel, want de ziel van dat alles was Maria, en Maria was er niet meer!

Voor een rijk en aanzienlijk verblijf had Maria haar kamertje verlaten, dat lieve kamertje door mij zelven versierd, haar eenvoudig wit kleed, dat haar zoo wel stond, waarin zij zoo engelachtig zuiver was, was vervangen geworden door de sierlijke stoffen, welke de mode en de fortuin vorderden. Maar, geloof daarom niet, dat zij mij vergeten had, — zij, Maria!.. — O, neen!.... Wanneer de trots haars vaders haar nog soms vergunde om bij ons te komen, dan zeide zij mij nog:

»Valentijn, u alleen heb ik lief!"

En was het dan niet om gek te worden, als die lieve meisjesstem mij streelde, hare blikken zoo zacht, zoo kwijnend, zoo zuiver, deden mij sidderen; het was iets dat mij zelfs boven het hemelsche verrukkelijk toescheen!

Op eenen avond kwam zij bleek en verschrikt bij ons. — Valentijn! riep zij uit, mijn vader wil, dat ik trouwen zal.... — Gij, trouwen? en wie is de man, dien hij u tot echtgenoot wil geven? — Dat weet ik niet; maar ik zweer het u aan niemand dan aan u zal ik toebehooren.

— Maria! lieve Maria! O, wist gij het maar half hoe veel genoegen uwe woorden mij geven! kom, ga met mij, kom: ik moet met uwen vader spreken.

Ik sleepte haar mede, zonder bijna te weten wat ik deed, ik zag Hubert, en wierp mij onstuimig aan zijne voeten.

— O, laat mij Maria behouden, riep ik hem toe, zij behoort mij, mij hebt gij haar beloofd! O, bij alles wat u dierbaar is, laat haar mij!

Hubert wees mij zonder antwoord terug. Te vergeefs hield ik aan, weende ik, smeekte ik. Geen antwoord, en toch, ook zij weende!

Er kwam een denkbeeld in mij op, — Welnu dan! behoud uwe dochter, zeide ik hem, maar geef mij ten minste drie jaren tijds. Zoo ik over drie jaren u geene schatten breng, die de uwen evenaren, beschik dan over hare hand.

Hubert wilde weigeren. Maria wierp zich smeekende aan zijne voeten. Overwonnen door mijne wanhoop en door de beden van Maria, zeide Hubert mij: — Gij bedriegt u omtrent mijne voornemens; ik geef om het geld niet veel, maar uw beroep is de rede, waarom ik u niet als schoonzoon kan aannemen. Kom over drie jaren als schilder terug, en mijne dochter is de uwe.

Hierop barstte Giulio in eenen schaterenden lach uit.

— Bij Onze Lieve Vrouw! dat is wel een kluchtig verhaal! zeide hij. Dus, arme dwaas, dus hebt gij uw huis, uwe familie, uwe vrienden, ter liefde eener schoone maagd, verlaten! O, dat is heldhaftig! Maar zoo uwe schoone gedurende uw afzijn het nu eens in den zin kreeg, om haren troost te zoeken in het gezelschap uwer jonge edellieden?

— Houd op, heer, viel de smid hem met kracht in de rede: als de vlaamsche meisjes een onderpand van hare liefde gegeven hebben, dan weten zij haar woord te houden, zoo goed ten minste als uwe Romeinsche schoonheden.

(Wordt vervolgd.)

Voor vracht en Passage naar Soerabaya

wordt aangeboden het Ned. barkschip **SOUBURG**, Kapt. **H. B. L. Evers**, om in de eerste helft der volgende week derwaarts te vertrekken.

Adres bij

de Agenten,

(2642) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Vracht en Passage naar Samarang

wordt aangeboden per het schip **GENERAAL MICHIELS**, kapt. **P. G. Visser**, om in het begin der volgende week, derwaarts te vertrekken.

Informatien te bekomen bij

de Agenten,

(2647) VAN DER BURG, VRIESENDORP & CO.

BATAVIA, 2 *September* 1857.

Vracht en Passage naar Samarang

wordt aangeboden met het schip **JULIA** kapt. **A. van der Kolff**, om in de eerste helft der volgende week derwaarts te vertrekken.

Adres bij

de Agenten

(2705) VAN DER BURG, VRIESENDORP & Co.

Vracht en Passage naar Tjilatjap

wordt aangeboden per het schip **EMILIE**, kapt. **P. F. Markes**, om in het begin der volgende week derwaarts te vertrekken.

Adres bij den Gezagvoerder of bij

de Agenten.

(2703) VAN DER BURG, VRIESENDORP & Co.

BATAVIA, 5 *September* 1857.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend drie mast schoenerschip **JULIA** kapt. **A. van der Kolff**, hebbende uitmuntende inrigtingen voor passagiers.

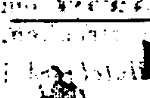
Het vertrek zal tegen het einde dezer maand van hier plaats hebben.

Adres te Samarang bij de Heeren *Dorrepaal & Co.* en alhier bij

de Agenten

(2704) VAN DER BURG, VRIESENDORP & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden per het schip **GENERAAL MICHIELS**, kapt. **P. G. Visser**, hebbende uitmuntende inrigtingen voor passagiers. Het vertrek zal in het begin der maand October van hier plaats hebben.

Adres bij den Gezagvoerder in het Hotel der Nederlanden, en bij

de Agenten,

(2620) VAN DER BURG, VRIESENDORP & Co.

BATAVIA 2 *September* 1857.

KRIMPEN AAN DE LEK Gezagvoerder **W. Ouwehand.**

Met dit nieuw gebouwd en buitengewoon snelzeilend Nederl. schip, omstreeks medio dezer maand van hier te vertrekken, wordt vooralsnog eene in allen deele aanbevelingswaardige gelegenheid naar Nederland aangeboden.

Adres bij *de Agenten*,

(2689) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 4 *September* 1857.

Naar Nederland

wordt passage aangeboden met het Nederl. schip **WATERLOO**, kapt. **D. Duinker.** Deze bodem vaart eenen geëxamineerden Doktor en is overigens zeer doelmatig uitgerust. Het vertrek is voorloopig bepaald van hier in het begin der volgende maand.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den gezagvoerder te *Soerabaja* en *alhier* bij

de Agenten,

(2614) B. KOPERSMIT & CO.

BATAVIA, 1 *September* 1857.

Naar Nederland

wordt passage aangeboden met het welbekende snelzeilend Ned. schip **DOELWIJK**, gevoerd door kapt. **K. J. Swart.** Deze bodem varende eenen bekwamen scheepsdoctor is allerkeurigst ingerigt en bijzonder aan te bevelen voor kleine familiën. Het schip zal waarschijnlijk medio October direct van hier vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij de Heeren *Fraser Eaton & Co.* te *Soerabaja*, alhier bij den gezagvoerder in het Java-Hotel en bij

de Agenten,

(2615) B. KOPERSMIT & CO.

BATAVIA, 1 *September* 1857.

Naar Nederland

wordt passage aangeboden met het snelzeilend Pruissische schip **MARTIN FRIEDERICH**, gevoerd door kapt. **C. Peters.** Nadere informatiën te bekomen bij de Heeren *Ruijl, Cramer & Co.* te *Soerabaja*, en alhier bij

(2613) B. KOPERSMIT & CO.

BATAVIA, 1 *September* 1857.

Met de schepen

STAD NIJMEGEN, Kapt. **H. P. Cruis**, dagelijks alhier van de kust terug verwacht wordende en **PRESIDENT VAN RIJKEVORSEL**. Kapt. **C. Vermeij**, tegen medio dezer van hier vertrekkende wordt alsnog Passage naar Nederland aangeboden.

Adres bij *de Agenten*,

(2643) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

BATAVIA.

Ll. Woensdag avond vereenigde zich weder het corps zangers en hoornblazers, waarover wij, in ons Nommer van 15 Augustus jl., met lof spraken, in de, voor het societeitsgebouw de Eendragt te Meester Cornelis staande, koepels, ten einde de beminnaars der muzyk in de gelegenheid te stellen, een genotvollen avond door te brengen. Wanneer men de omstandigheid in aanmerking neemt, dat in Indië zoo weinige genoegens te smaken zijn, alsdan voorzeker mogen wij niet anders dan een iegelijk, die zulks tracht te vergoêlijken, onze hulde toebrengen. En wanneer dit door den geringen soldaat geschiedt, dan is zulks voor ons eene reden te meer, om daarvan bij voorkeur te gewagen.

Wij mogen dan ook betuigen, dat muzyk en zang op dien avond naar ieders genoegen zijn uitgevoerd en velen ruimschoots hebben schadeloos gesteld voor den afgelegden verren afstand. De menigte toejuichingen van het publiek strekken dan ook den dilettanten tot waarborg, dat hunne pogingen op den hoogsten prijs gesteld worden en mogen hen aanmoedigen op het ingeslagen pad voort te gaan.

Wij veroorloven ons eene opmerking: ware het namelijk niet billijk, dat elk toehoorder eene kleinigheid bijdroeg tot aanschaffing van muzyk, reparatie van instrumenten, enz., daar het toch wel geen betoog zal behoeven, dat deze noodzakelijke uitgaven moeijelijk van de geringe soldij des soldaats kunnen betaald worden? Eene te plaatsen bus zoude daartoe een iegelijk naar zijn vermogen in staat stellen.

— Van Meester Cornelis wordt ons, onder dagteekening van 28 Augustus, medegedeeld:

Op vele plaatsen in deze afdeeling is het te velde staande padigewas door muizen aangetast. Deze dieren komen, volgens zeggen der landbouwers, des nachts ongemerkt en bij duizenden te voorschijn, als wanneer zij, in een oogenblik, groote uitgestrektheden plantsoen geheel vernielen. Ten gevolge hiervan zijn, onder anderen, op het land Tandjong Oost 58 en in het Kabayoransche 22 bouws sawah's verwoest geworden.

De assistent resident dier afdeeling heeft overmits den hoofden der landerijen gelast, om met de bevolking al gemeene jagten op dat ongedierte aan te rigten en hem daarvan wekelijks, onder vertoon van derzelver staarten, zooals ook elders gebruikelijk is, verslag te doen.

Wij zijn verzocht het volgende extract uit het Journaal van het Ned. Barkschip *Vrije Handel*, Kapt. J. L. Steuder, op te nemen:

In den avond van den 27 Julij 1857, ongeveer kwart over elf ure, stootte het schip en, bij nader onderzoek, bleek, dat het op een koraalrif zat. Geene branding werd echter door ons bespeurd, alleen hier en daar witte vlekken in het water in de gedaante van zeekwallen. Wij brasten de raas tegen, om zoo mogelijk het schip er weder te doen afdrijven, doch vergeefs. Wij hadden voor tien voet water bij het schip en achter geen grond, zoodat wij dadelijk de booten uitzetten, den ballast over boord wierpen om het schip te ligten en tevens om met de boot een werpanker in het W. Z. W. uit te brengen, doch wij vonden op ongeveer $1/3$ kabellengte van het rif, ten westen van het schip, geen grond meer. Wij geiden de zeilen op en haalden de lijzeils neer. Na verloop van ongeveer een uur, zagen wij de branding van het rif, en hadden vallend water. Wij peilden de pompen doch vonden niet meer water dan gewoonlijk; het schip stootte zwaar door de branding, die meer en meer toenam met het vallen van het water. Echter rees het water hoe langer hoe hooger in het ruim; wij wierpen nog steeds ballast over boord en hielden de pompen gaande. Ongeveer vijf ure des morgens bevonden wij, dat het water met geweld voor in het schip stroomde. Geen kans meer ziende, om het schip te redden, zoo laadden wij eenige provisiën, water, scheepspapieren, instrumenten enz. in de booten, ten einde dezelve, alsmede de manschappen, indien het mogelijk was, te redden. Hiermede bezig zijnde zagen wij, omstreeks zeven ure, een schip in het N. t. O., heesschen de vlaggen op, deden noodschoten, en zonden dadelijk den tweeden stuurman met vier man in de giek naar genoemd schip, om hulp te verzoeken. Het bovengemelde schip, hetwelk later de *Tonia*, Kapt. Zeeman bleek te zijn, werkte naar ons op. Omstreeks elf ure verliet de equipage de *Vrije Handel* en ging over in de booten, doch de kapitein wilde volstrekt, vóór den avond, het schip niet verlaten, ofschoon het water reeds aan stuurboord op het dek stond, en zond ons met de booten weg naar meergenoemd schip, ten einde aldaar zoo mogelijk te worden bijgestaan. Wij kwamen aldaar ongeveer ten 1 u. 30 m. aan, losten de booten spoedig en gingen onmiddelijk met de middelboot weder van boord met 3 man van de equipage van de *Tonia* en 4 man met den eersten en tweeden stuurman van de *Vrije Handel*, om den kapitein af te halen. Dan alvorens twee scheepslengten ver geroeid te zijn, zagen wij, dat de *Vrije Handel* weer op zijde viel en een oogenblik daarna geheel verdween. Wij spanden alle krachten in, om de plaats van het schip te bereiken; kapt. Zeeman zond ook nog den opperstuurman met 4 man der équipage naar het schip af, doch alles was vruchteloos, want, toen wij op de plaats kwamen, alwaar naar onze gissing het schip moest gezonken zijn, zagen wij niets meer van hetzelve, noch ook eenig spoor van den kapitein. Geen kans meer ziende, om den kapitein of iets anders te redden, zoo keerden de booten weder terug naar boord van de *Tonia*, alwaar allen, zoomede al het geredde werden opgenomen.

Gedurende het roeijen naar de plaats, alwaar naar onze gissing het schip moest gezonken zijn, werden wij nu en dan overvallen door zware regenbuijen met dikke lucht en tamelijk harden wind, hetgeen ons noodzaakte, om zoo spoedig mogelijk naar boord van meergemelden bodem terug te keeren, te meer nog omdat de zee hoog begon te loopen, de klippen hier en daar op het rif weder boven water kwamen, de zee op het rif zelve stond te branden en de avond begon te vallen en het met den donker en de dikke lucht niet onmogelijk zoude zijn geweest, het voormelde schip uit het gezigt te verliezen.

Bovengemelde daadzaken mededeelende, kunnen wij niet genoeg de edele en menschlievende pogingen prijzen, welke kapitein Zeeman onvermoeid in het werk heeft gesteld, om ons schipbreukelingen te helpen, zoowel door het nader opwerken met zijn schip tot de plaats des ongeluks, als door hulp toe te zenden, zoowel van stuurlieden als équipage, en wij brengen dan ook hem hiervoor onzen innigsten en opregtsten dank toe, hopende dat de goede God hem voor dergelijke ongelukken moge bewaren, want wij zijn naast God onze behoudenis aan dien wakkeren zeeman verschuldigd.

— Ook nemen wij het volgende over uit het Scheeps-Journaal van het schip *Souburg*, gevoerd door kapt. H. B. L. Evers, zeilende in den Zuid-Atlantischen Oceaan, des morgens 20 Julij, 36° 3'' Z. Breedte, 32° 11'' O. Lengte, met ongestadige dubbele gereefde marszeil-koelte en afwisselende buijige lucht.

»Wij ontdekten een schip te loefwaarts van ons, dat op ons aanhield en door signalen te kennen gaf, dat er vrees bestond, dat zijne lading in brand was, waarop wij antwoorden, dat wij bereid waren in dit geval alle mogelijke hulp te verleenen. Wij draaiden dus bij om in elkanders bijzijn te blijven, ten einde den kapt. in de gelegenheid te stellen, den volgenden dag, zoo het weder gunstig was, bij ons aan boord te komen, om te raadplegen en naar omstandigheden een besluit te nemen.

De Gezagvoerder dit wellligt niet goed begrepen hebbende, toonde ons de Engelsche vlag omgekeerd ten teeken van nood en halsde daarop om de W., hetgeen mede door ons gedaan werd. Verder bezig zijnde om met signalen ons oordeel en besluit mede te deelen, zagen wij reeds eene boot van boord afsteken met verscheidene manschappen. Deze bereikte, niettegenstaande eene hoog loopende zee, onzen bodem en kwamen de zich daarin bevindende manschappen bij ons over, van wie wij vernamen, dat het schip de *Candian Chief* genaamd was, kaptein John Davids, beladen met steenkolen en bestemd naar Ceijlon, en dat het zeer waarschijnlijk was, dat gedurende den nacht de brand zoude uitbarsten en de kapitein niet langer aan boord durfde te blijven. Hierop ging de boot met goed gevolg nog tweemaal heen en terug, zoodat bij het vallen van den avond de kapitein en de geheele équipage, bestaande uit 16 man, bij ons aan boord was. Op verzoek van den gezagvoerder bleven wij den nacht bijleggen, ten einde den afloop af te wachten en den volgenden dag de positie van het schip te onderzoeken en voorzagen inmiddels de geredden van het noodige.

Gedurende de A. W. van 22 Julij het weder stil geworden zijnde en dus met geene mogelijkheid het schip kunnende bereiken, werd besloten den stuurman met eenige manschappen naar hetzelve te zenden, ten einde zoo mogelijk de positie van het schip te onderzoeken. De sloep, bemand met den stuurman en 4 matrozen werd diensvolgens afgezonden, voorzien van de noodige levensmiddelen en eene lantaarn, om te kunnen toonen, wanneer zij aan boord waren. De avond vallende, bragten wij een lantaarn onder de boegspriet en een onder de barkszaling, als sein voor de bovengenoemde manschappen, om ons weder te vinden. Ten 8 ure vermeenden wij de lantaarn te zien, doch zagen wij ons hierin bedrogen, wordende dit licht veroorzaakt door den brand, die meer en meer uitbarstte, zoodat spoedig het geheele schip in volle vlam stond en zich als eene vuurkolom aan ons oog voordeed. Op een kleinen afstand achter het schip zagen wij de lantaarn der boot en keerde deze ten 8 u. 30 m. weder aan boord terug met het berigt, dat het dek reeds wit en heet was en spoedig dreigde in brand te geraken, zooals ook weldra gebeurde. Gedurende den geheelen nacht zagen wij het schip branden tot in de A. W. van 23 Julij, als wanneer wij ten 12 u. 30 m. ontwaarden, dat de rook in de kim zich afscheidde en de kim klaar werd, waaruit wij moesten opmaken, dat het wrak gezonken was. De rook was geheel verdwenen en verder viel niets meer te ontdekken.''

— Men verzoekt ons het navolgende op te nemen:

Tagal, 25 Aug. Heden had alhier de installatie plaats van den onlangs door het Gouvernement benoemden Waarnemend Regent van de afdeeling Tagal.

Reeds vroegtijdig verdrong zich de zaamgevloeide menigte, om getuigen te zijn van eene plegtigheid, waarin allen zooveel belang stelden, terwijl de inlandsche ambtenaren, de geestelijkheid en het meerendeel der Europesche inwoners benevens eenige Chinezen zich met dat zelfde doel in den dalem hadden verzameld. Mogt het voor allen, die belang stellen in het zoo oude geslacht der Regenten van Tagal, een streelend genoegen zijn, door de aanstelling van een waarnemend Regent, het vooruitzigt te zien geopend, dat de oudste, nog minderjarige regtstreeksche afstammeling van dat geslacht eenmaal zijne voorouders in de betrekking van Regent zoude opvolgen, niet minder vertroostend was het voor de achtenswaardige weduwe van den overledenen Regent, na zooveel zielelijden, weder vreugde-tranen te mogen storten. In hartelijke en niet minder krachtige taal werd de nieuw benoemde Pattih en waarnemend Regent door het Hoofd van het gewestelijk bestuur toegesproken, terwijl aan hem en aan de verzamelde menigte de beschikking van het Gouvernement werd bekend gemaakt, eene beschikking, die met gejuich werd ontvangen, en waarover al de aanwezigen hunne vreugde aan

BIJVOEGSEL
behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 5 September 1857, No. 71.

den dag legden, omdat dezelve zoo volkomen met hunne wenschen strookte.

Geen feest volgde op deze plegtigheid, en toch keerde een ieder tevreden terug, terwijl men den hartelijken wensch koesterde, dat de wanden van het gebouw, waarin sedert lang niet dan weeklagten waren vernomen, voortaan alleen juichtoonen mogten weêrkaatsen, zoo als die welke men zoo even had doen hooren.

Samarang. In de dessa Kebon dalem, district en regentschap Kendal, zijn, op den 22sten Augustus jl., 12 bamboezen woningen en 50 hamatten padi door brand vernield.

De schade wordt begroot op p. m. *f* 1,300.

Een kind van drie jaren verloor bij die gelegenheid het leven.

Bagelen. Den 23sten Augustus is de dessa Somongari-Kradjan, district Tjangkreb, bestaande uit 139 woningen, door eenen brand in de asch gelegd.

De schade wordt berekend op *f* 4,357.

Manilla (*Philippijnsche Eilanden*). In ons nummer van 5 Julij 1856, deelden wij onder andereu eenige bijzonderheden mede, betreffende het verongelukken in de Solo zee van het Nederlandsch koopvaardijschip *Johanna Maria*, gezagvoerder J. de Jong, en het wedervaren van de schipbreukelingen, die op Point Maria (eiland Mindanao) aangeland zijnde, aldaar door zeeroovers van alles beroofd en als slaven naar het binnenland gevoerd werden, doch zich later hebben vrijgekocht.

Van het Spaansch gouvernement te Manilla is onlangs de mededeeling ontvangen, dat de inboorlingen van het eiland Mindanao, voor hunne slechte bejegening der bovenbedoelde Hollandsche schipbreukelingen, de verdiende straf hebben ondergaan.

De radja moeda Alip, van Siokon, do voornaamste aanlegger van den aanslag op de Hollanders, en de Datoe Siogan, zijn medepligtige, zijn door eene Spaansche krijgsmagt krijgsgevangen gemaakt en met 62 inwoners van die plaats naar Zamboanga overgebragt, alwaar hun door de regtbank de welverdiende straf is opgelegd. De sloep van de schipbreu kelingen is op de roovers hernomen.

De baai van Santa Maria, eene ververshing- en schuilplaats voor de zeeroovers, van waar zij vereenigd op hunne strooptogten uitgaan en waar de geroofde menschen gewoonlijk worden gebragt en de buit wordt verdeeld, is den 10den April jl. door de Spaansche expeditie in bezit genomen.

In het oostelijk gedeelte van die baai wordt een fort gebouwd, dat, op eene voldoende wijze bemand, met de medewerking der in die wateren gestationeerde zeemagt het verblijf der zeeroovers in die streken zal bemoeijelijken, [illegible] voor de zeevaart zal maken.

(*Jav. Cour.*)

Soerabaija, 31 Aug. Bij gelegenheid van een trouwfeest, heeft de inlander Saleijo der dessa Pedjaringan, district Djaba-kotta, gister middag, ter eere van bruid en bruidegom, uit een klein kanon geschoten, met het zeer ongelukkig gevolg, dat hetzelve sprong en zijn linkerhand verbrijzelde, welke hand heden morgen in het stadsverband is geamputeerd geworden.

— Bij den brand, vermeld in ons vorig nummer, zijn 116 bamboezen en 5 steenen huizen eene prooi der vlammen geworden.

De schade wordt begroot op p. m. *f* 24,279.— Bij onderzoek is gebleken, dat alleen aan onvoorzigtigheid de oorzaak van den brand moet worden toegeschreven.

— Wij vernemen, dat heden morgen twee inlanders, na het nuttigen van Ikan Boentek, onmiddelijk zijn bezweken en dat daarop de noodige voorzorg van de zijde der policie is genomen, opdat die soort visch niet meer worde ingevoerd of op den bazaar verkocht.

— Gister middag heeft de inlander Pa Wono der dessa Semomi getracht zich van het leven te berooven, door zich den hals af te snijden; in het stadsverband gebragt, is hem aanstonds heelkundige hulp toegediend; zijn toestand is echter hopeloos. De redenen, die hem tot dit besluit hebben geleid, zijn onbekend.

Grissee, 31 Augustus. Heden morgen ten half zes ure, barstte alhier een hevige brand uit in de kampong Kembong Lima, en deelde zich spoedig mede aan de kampong Blandongan, welke bijna geheel door het woedende vuur vernield werd. Ten half zeven uur werd men den brand meester, en behoedde daardoor Grissee, bij de thans heerschende droogte, voor een grooter onheil.

Men schat het getal der verbrande woningen op ruim honderd; het bedrag der schade is echter nog niet met zekerheid op te geven.

Zoo ver men weet heeft men geene menschenlevens bij dezen brand te betreuren.

(*de Oostpost.*)

— Op Zaturdag den 22sten dezer, had het Inlandsche Inwijdingsfeest voor de voltooide waterwerken te Lengkong plaats, ter bijwoning waarvan zich ten 9½ ure, in eene daarvoor smaakvol versierde loots, vereenigden de Resident van Soerabaija, de hoofd ingenieur, chef der 4de waterstaats afdeeling, de Directeur van de fabriek voor de marine, de nijverheid en het stoomwezen benevens verscheidene andere ambtenaren, suiker fabrikanten en particulieren. De hoofd ingenieur opende de feesten met eene kernachtige redevoering, waarin hij doel en strekking schilderde, benevens eene korte geschiedenis gaf van de thans voltooide werken, waardoor niet alleen de regelmatige besproeijing van een groot aantal sawah's mogelijk is gemaakt, maar ook de in den omtrek gelegene suikerfabrieken overvloedig van water voorzien worden en tevens de geregelde afvoer van product, door den hoogen waterstand in de rivier van Soerabaija, verzekerd is. Tevens bragt hij hulde aan de verschillende autoriteiten en ambtenaren, door wier medewerking en uitvoering der gemaakte plannen, het mogelijk was geweest, in zulk een betrekkelijk korten tijd, dit kolossale werk tot stand te brengen. Met eene krachtige rede werd hier op door den Resident van Soerabaija geantwoord. ZEGestr. bragt regtmatigen lof toe aan den hoofd ingenieur, die in het ontwerpen, alsmede in het tot stand brengen dezer waterwerken, welke reeds aanvankelijk zoo goed aan het doel beantwoorden, de grootste bekwaamheid heeft aan den dag gelegd. Hierna werden de aanwezigen door ZEGestr. uitgenoodigd, ZEGestr. naar de over zijde der rivier te volgen, ten einde getuigen te zijn van de algemeene feestvreugde. Aan de inlandsche hoofden werd daarna, in eene daartoe expresselijk ingerigte tent, een feestmaal aangeboden, terwijl de bevolking in het mastklimmen groote bedrevenheid aan den dag legde, daar een tiental opgerigte cocagne masten in korten tijd van de daaraan opgehangene sarongs, hoofddoeken enz. ontdaan waren; dat zij even groote bedrevenheid betoonden in een zestigtal warongs, waarin hun ruimschoots ververschingen werden aangeboden, zal wel geen betoog behoeven. Gedurende dezen tijd waren de Resident en verdere aanwezigen weder de rivier overgegaan en werden eenige ververschingen aangeboden, waarbij het niet aan hartelijke toasten ontbrak, waarna allen wel voldaan naar huis terugkeerden, wordende de dag besloten met eene genoegelijke bijeenkomst ten huize van den Assistent Resident van Modjokerto.

(*S. N. en A. Blad.*)

ENGELAND.

Te Londen heeft de uitslag der verkiezingen in Frankrijks hoofdstad een grooten indruk te weeg gebragt en men heeft er vooral veel over gesproken op het bal, dat door den Pruissischen gezant ter eere van het huwelijk van de koninklijke prinses gegeven werd en dat door de koningin, hare familie, al de ministers en het corps diplomatique werd bijgewoond. Wat de bladen betreft, zoo raadt de *Sun* de Fransche regering aan, meerder vrijheid van drukpers en van discussien in de kamers te verleenen. De *Times* daarentegen spreekt in tegenovergestelden geest en de conclusien van dit blad strekken tot de opheffing van het algemeen stemregt.

— In de zitting van het Huis der Gemeenten van gisteren, was aan de orde de discussie over de wet, betreffende den nieuwen parlementseed. De markies van Blanford stelde voor, de derde lezing er van zes maanden te verdagen (gelijk staande met verwerping.) Spreker beweerde, dat de handhaving van het Christendom een hoofdbeginsel was van de wetgeving des lands en dat het bij gevolg een groote misslag zoude zijn, de deuren van het Parlement voor ongeloovigen of Mohammedanen te openen. De Heer Drummond ondersteunde het amendement. Hij zeide overtuigd te zijn, dat de regering met deze wet voor te stellen, slechts één doel had gehad, namelijk om den Heer Rothschild te veroorloven, bezit te nemen van zijn zetel; en, voegde hij er bij, de verkiezing van dit lid van de Israëlitische godsdienst door de City van Londen, was op zich zelf reeds eene beleediging voor de wetgeving des lands en het Christendom. De Heer O'Donoghue zeide, voor het amendement te zullen stemmen, omdat de voorgestelde maatregel een tegenover de Roomsch-Katholieken onregtvaardig onderscheid daarstelt. De Heer Deasy verklaarde eveneens, dat het hem onmogelijk was, voor de derde lezing te stemmen, daar de voordragt een schandelijk onderscheid maakt tusschen de Katholieke onderdanen van H. M. en die, welke tot andere godsdiensten behooren.

Nadat verscheidene redenaars nog het woord gevoerd hadden, ging het Huis tot de stemming over en nam het de derde lezing der wet aan met eene meerderheid van 291 tegen 168 stemmen.

— Dezer dagen verkeerde eene der belangrijkste inrigtingen voor onderwijs in groot gevaar. De zaak droeg zich aldus toe. Een onderwijzer aan de St. Olave's *Grammar-school* sloeg een weêrspannigen leerling met een rietstokje bont en blaauw. De moeder van den 12-jarigen knaap, die met de schooltucht onbekend schijnt te zijn geweest, klaagde den onderwijzer aan. Getuigen werden gehoord en de zaak werd naar de jury verwezen. De Heer Evans, de geneesheer der gemeente, die den knaap kort na het voorval onderzocht had, verklaarde, dat de striemen op den rug, de heupen en de schenkels 1 à 3 duim lang en 1¼ duim breed waren geweest en blijkbaar door hevige stokslagen waren veroorzaakt. De advocaat verdedigde den aangeklaagde op eene karakteristieke wijze. Hij gebruikte een *argumentum ad hominem*, door de aanwezige regters af te vragen, of zij in hunne jeugd niet eveneens zulk eene duchtige kastijding hadden ondergaan. Zonder stokslagen, geene tucht in de openbare scholen! Schaft men den stok af, dan moge men deze nuttige, ja noodzakelijke instellingen wel sluiten! De jury bedacht zich niet lang en sprak den aangeklaagde vrij en de president prees haar om deze uitspraak. Wat zoude er van het jonge Engeland worden, wanneer de stok, deze echt nationale instelling, afgeschaft werd!

BELGIE.

Brussel, 5 Julij. De *Moniteur* bevat een overzigt van het gebeurde met den Belgischen gezant te Constantinopel en hetgeen aanleiding heeft gegeven tot den maatregel der Turksche regering, om aan den gezant zijne passen uit te reiken, ofschoon zij betrigt, de goede verstandhouding met Belgie te willen onderhouden. Het blijkt daaruit, dat de gezant zich bij zijne regering van de tegen hem ingebragte beschuldigingen had gezuiverd, maar dat de Belgische regering, meenende, dat zijn verder verblijf te Constantinopel hinderlijk kon zijn voor de goede verstandhouding tusschen beide staten, den koning had voorgesteld, hem naar Brazilie te verplaatsen, toen echter eene depeche van den Turkschen minister van buitenl. zaken aan den Turkschen gezant te Brussel, medegedeeld werd aan den minister van buitenl. zaken. In deze depeche, welke in een onvoegzamen toon was vervat, werd de Belgische regering andermaal verzocht, den heer Blondeel terug te roeden, onder bedreiging, dat, in geval van vertraging, de Porte, ofschoon hare regtstreeksche en officiële betrekking met het Belgische hof voortzettende, hare betrekkingen tot de legatie zou afbreken; zij hoopte dus, dat ter vermijding eener dreigende vriendschapsbreuk de Belgische regering haar vertegenwoordiger zou terugroepen. Daarop werd geantwoord, dat de koning na kennisneming der depeche had geoordeeld, dat de omstandigheden niet van dien aard waren, dat zij de terugroeping zijns vertegenwoordigers te Constantinopel konden motiveren. De medegedeelde copij van de Turksche depeche werd aan den Turkschen gezant teruggezonden. Nadat de heer Blondeel zijne passen had ontvangen en hij zich naar Athene had begeven, is de secretaris der Belgische legatie als tijdelijk zaakgelastigde bij de Porte geaccrediteerd.

FRANKRIJK.

Parijs, 30 Junij. Men zegt, dat de graaf de Morny te Petersburg ook een verdrag heeft gesloten, betreffende den letterkundigen eigendom. Er wordt als gerucht medegedeeld, dat de graaf te Petersburg als gezant niet zou worden vervangen. Hij zou als zoodanig naar de Russische hoofdstad terugekeeren.

— De berigten uit Algerie gewagen van een overwinning op 24 en 25 Junij op de Beni Yeni behaald. Nu blijven nog de Beni Menguillat over, die met de Beni Raten in twist zijn geraakt, omdat deze zich te spoedig hadden overgegeven. Zij willen hun de bij hen in veiligheid gebragte goederen en familien niet teruggeven. Het ware niet onmogelijk, dat de Beni Raten, hierover verbitterd, zich bij de Franschen voegden of hun goede diensten bewezen tegen den laatsten onafhankelijken stam der Kabijlen. Men kan nu echter reeds het land als veroverd beschouwen.

Parijs, 1 Julij. Men verzekert van eene doorgaans goed onderrigte zijde, dat de hier gevestigde Pauselijke nuntius aan den minister van buitenl. zaken, graaf Walewski, heeft medegedeeld, dat de Paus het stellige voornemen heeft, om, gedurende den togt door zijne staten, geene adressen aan te nemen, waarin op hervormingen wordt aangedrongen. Men vraagt, of dergelijke mededeeling moet worden beschouwd als een antwoord op den, door het Parijssche congres uitgedrukten, wensch, nadat de voorzitter, dezelfde graaf Walewski, de aandacht op den toestand van Italie had gevestigd.

— Uit Algerie meldt men, dat het gevecht op 24 Junij zeer bloedig moet zijn geweest. De Kabylen streden even moedig als de Franschen, die in dit gevecht 4 à 500 man verloren, terwijl hun verlies nog grooter zou zijn geweest, hadde de artillerie niet in tijds tegen de vijandelijke verschansingen gewerkt.

— Men zal zich een denkbeeld kunnen vormen van de massa's kostbare metalen, die Indië en China als het ware verslinden, door de ondervolgende optelling der sommen, die sedert het begin van dit jaar in die rigting zijn verzonden:

	Goud.		Zilver.		Totaal.	
Januarij	224,325	fr.	19,688,750	fr.	19,928,075	fr.
Februarij	629,075	»	40,582,000	»	41,211,075	»
Maart	487,125	»	39,006,525	»	39,499,650	»
April	490,625	»	37,741,300	»	38,211,925	»
Mei	114,700	»	34,940,850	»	35,055,300	»
Junij	186,425	»	47,419,300	»	47,605,925	»
Totaal	2,167,275	fr.	219,358,725	fr.	241,506,000	fr.

[illegible] heeft men [illegible] het eerste semester, aan Indië en China 221½ millioen metalen, waarvan 219 zilver, moeten leveren, hetwelk voor het gansche jaar eene halve milliard zou uitmaken. Meer dan 150 millioen zelven zijn uit Frankrijk afkomstig, dat goud in plaats voor dien overgrooten zilveruitvoer heeft ontvangen. Men berekende tien jaren geleden, dat de geldomloop in Frankrijk 2 milliards bedroeg, waarvan ten hoogste 500 millioen aan goud, doch de uitvoer van zilveren vijffrancstukken heeft, in de laatste vijf jaren, op zulk een groote schaal plaats gevonden, dat er in dat rijk naauwelijks 200 à 300 millioen aan zilvergeld in omloop blijven.

De ontdekking der goudmijnen in Australië en Californië is eene onwaardeerbare weldaad der Voorzienigheid, want indien Europa aan deszelfs oude hulpbronnen was overgelaten gebleven, zou het moeijelijk vallen na te gaan, hoe men aan de aanvragen uit Indië en China had kunnen gevolg geven.

— Wij deelen hier, uithoofde van haar belangrijkheid, een depeche mede van Marseille. Een jood, te Tunis door de Mooren beleedigd, met scheldwoorden tegen Mahomed geantwoord hebbende, is gevangen gezet, vervolgens onthoofd en zijn lijk aan de woede van het gemeen overgegeven.

De vreemde consuls hebben eenstemmig daartegen geprotesteerd.

De Engelsche vice-consul Crowe is te Marseille aangekomen, als overbrenger van een protest tegen den Bey, die tot bedoelde ter doodbrenging last gegeven heeft.

Waarschijnlijk zal men weldra meer bijzonderheden omtrent deze fanatieke daad, waaraan geen naam te geven is, vernemen.

DUITSCHLAND.

Weenen, 27 Junij. Het huwelijk van den aartshertog Ferdinand Max met de prinses Charlotte van Belgie zal 27 Julij voltrekken worden. Van wege den Keizer en de Keizerin zijn kostbare geschenken voor de bruid op weg naar Brussel, bestaande in een prachtigen diadeem, hals- en armbanden, enz. De aartshertogin Sophie, de moeder des bruidegoms, zond aan de prinses Charlotte onder andere geschenken ook eene antiek bewerkte broche, welke het door eene meesterhand vervaardigde portret van den aartshertog Ferdinand Max omvat.

— Een gerucht alhier wil weten, dat Oostenrijk en Pruissen overeengekomen zijn, betrekkelijk het besluit tot eene militaire bezetting der hertogdommen Holstein en Lauenburg door een bondscorps, nog eene nieuwe nota naar Kopenhagen af te zenden, welke echter van het Duitsche verbond in zijn geheel zoude uitgaan en waarin Denemarken uitgenoodigd wordt aan de Duitsche vorderingen, betreffende die hertogdommen gehoor te geven. Men gelooft, dat de aanstaande zamenkomst onzes Keizers en des Konings van Pruisen te Teplitz beslissen zal omtrent het tijdstip en den omvang der maatregelen, welke van wege het Duitsche verbond mogten genomen worden.

Weenen, 29 Junij. Reeds lang genoeg heeft men op

de maat *gedanst*, thans is ook de tijd aangebroken, om op de maat te *zwemmen*. In de onlangs geopende zweminrigting van het Esterhazy-bad bij deze stad, oefenen zich de leerlingen in de zwemkunst op de toonen der muziek. Evenals de toonen van een marsch bij het loopen lust en opgewektheid te weeg brengen, schijnen deze ook op de zwemmers eene soortgelijke uitwerking te hebben. Hierdoor is het eentoonige onaangename geschreeuw van den meester, die de maat bij het zwemmen aangeeft, overbodig en tallooze leerlingen kunnen thans te gelijker tijd, op de maat van liefelijke wijzen, hunne evolutien in het water volbrengen. Ook is het eene verbetering in de leermethode van de Esterhazy-zwemschool, dat de beginners niet meer aan het steil nedergelaten touw hangen, maar rusten op een stelselmatig en vernuftig ingerigten zwemgordel en zich op eene behagelijke wijze in de tempo's kunnen oefenen.

RUSLAND.

Te Simferopol heeft men uit Petersburg berigt ontvangen, dat de keizerin-weduwe Alexandra Feodorowna, tegen het einde van Junij, in eerstgenoemde stad verwacht werd, om vergezeld van haren zoon, den grootvorst Constantijn, de ruinen van Sebastopol, alsmede de slagvelden van de Alma, van Inkerman, Balaclava en Trakbar te bezigtigen. De geruchten van het weder opbouwen der zuidzijde van Sebastopol, welke algemeen verspreid waren, hebben meer dan 4000 werklieden naar de Krim doen komen, maar zij moesten, in hunne verwachtingen teleurgesteld, uit gebrek aan werk, weder vertrekken. Deze arme lieden zijn al bedelende naar hunne haardsteden teruggekeerd. Het schijnt evenwel, dat het besluit tot het weder opbouwen der zuidzijde van Sebastopol reeds genomen en zelfs door den keizer goedgekeurd is, maar dat de uitvoering van dit plan eerst in het volgende jaar zal plaats hebben. Overigens is dit jaar de Krim met vreemde gasten, vooral Engelschen en Amerikanen, opgevuld geweest.

— Omtrent de laatstelijk te Kiew voorgevallene ongeregeldheden van de zijde der studenten, meldt men thans, dat uit Petersburg de adjudant Bobrinsky derwaarts is vertrokken, om een gestreng onderzoek betreffende deze zaak te doen.

— Met den spoorweg van Feodosia is nog geen begin gemaakt; voorloopig wordt aan het gedeelte van Petersburg naar Warschau gearbeid. Middelerwijl hadden zich Russische ingenieurs naar Simferopol begeven, om van het gedeelte van den ontworpen spoorweg van Feodosia naar Sebastopol een tracé te maken.

SPANJE.

Het *Journal des Debats* wijdt een lang artikel aan Spanje. De toestand van dat land wordt er in een gunstig daglicht in voorgesteld en onder anderen gezegd, dat de Maarschalk Narvaez nog slechts twee soorten van tegenstanders heeft, te weten de omwentelings gezinden, waarover hij in het stemmen over het adres gezegepraald heeft, en de voorstanders der oude sleur van zaken, die hem altijd nieuwe hinderlagen leggen en tegen wie hij zich vooral moet verdedigen. Genoemd dagblad eindigt met te zeggen, dat voor het tegenwoordig ministerie onmisbaar zijn, eene volslagen eenheid van al hare leden, eene opregte gehechtheid, zonder eenig voorbehoud, aan de koningin Isabella, aan de constitutie en aan de vrijzinnige instellingen, uit dezelve voortvloeijende, eene groote gematigdheid in het ontwerpen der maatregelen van het Gouvernement, met eene onomstootbare standvastigheid in het ten uitvoer brengen van deszelfs plannen. Wij vermeenen te weten, dat dit ook het gevoelen is van den maarschalk Narvaez en hij stellig besloten heeft, zijne staatkunde er naar te regelen. Dit regtvaardigt het vertrouwen, hetwelk de constitutionele koningsgezinden, uit de tegenwoordigheid van den maarschalk aan het hoofd der regering der koningin, putten.

ITALIE.

De jongste telegrafische berigten uit Bologna deelen de gunstigste bijzonderheden mede omtrent de gezondheid van den Paus, die sedert 12 Junij zich op de villa San Michele bevindt. De Paus had in de laatste dagen talrijke gehooren verleend. Onder de aanwezige prelaten zijn die uit het Lombardisch Venetiaansche Koningrijk zeer talrijk, minder die uit Sardinie. De Paus is door den aartsbisschop van Milaan op nieuw uitgenoodigd, een uitstapje naar Lombardije te doen en zoo de keizer, zooals waarschijnlijk is, eerlang naar Triëst gaat, is bijna niet te twijfelen aan eene zamenkomst met den Paus te Milaan.

Steeds blijft de verwachting hoog gespannen, of de Paus, op den verjaardag van zijn krooningsfeest, eene algemeene amnestie zal uitvaardigen. Het getal staatkundige gevangenen en uit den Kerkelijken Staat uitgewekenen wordt door goed onderrigten op 500 begroot, terwijl buitendien nog duizende beambten door de censuur afgezet zijn.

— Het aantal staatkundige gevangenen, die uit den kerker op het eiland Ponza zijn ontvlugt, is 300. Nadat zij zich hadden vereenigd met de opstandelingen, die zich van de Gagliari hadden meester gemaakt, zijn zij door de Napelsche gendarmerie van Salerno geslagen, bij welke gelegenheid een deel werd uiteengedreven en de overige op de vlugt gingen.

— Een telegrafische depeche uit Turijn gewaagt van de ontdekking eener Mazzinistische zamenzwering, van de inhechtenisneming van ongeveer 200 personen en van het in beslag nemen van een groote hoeveelheid geweren, dolken en kruid en lood.

— Te Napels heeft het berigt van de ontdekking van een komplot geene enkele demonstratie ten gevolge gehad. Men mag dus aan nemen, dat de opstandelingen Genua en Livorno tot uitganspunt hunner operatien gekozen hadden, om vervolgens de zee over te steken, ten einde eene landing op verschillende punten van het koningrijk der beide Sicilien te doen. De mislukking hunner plannen te Genua en Livorno, waar de zamenzwering ontdekt is, en de gevolgen hunner landing op het eiland Sapri, hebben echter aan de roekelooze onderneming geheel en al den bodem ingeslagen. Uit die onderneming zal hoogst waarschijnlijk voortspruiten, dat de wensch naar hervormingen in het koninkrijk Napels door de hardnekkinge regering van dat land op nieuw als ontijdig of als onbekookt zal worden voorgesteld. Het zal dus de goede zaak zijn, die natuurlijk met de zamenzwering niets te maken had, op wier nadeel zij eindelijk uitloopt. Wat de Cagliari betreft, die zooals gemeld is, door de opstandelingen is genomen, zoo dient men te weten, dat dit schip, aan eene bijzondere maatschappij toebehoorende en dienst doende tusschen Genua en Tunis, genomen is door manschappen van het voormalig Italiaansch-Engelsch vreemden legioen, die zich op dat vaartuig bevonden. Het Napolitaansche fregat, dat de Cagliari hernomen heeft, was door de Sardinische regering onderrigt geworden van het gebeurde.

Ingezonden Stukken.

De eerste September 1857.

II.

Er is weinig noodig voor het betoog: »*dat de inwisseling der oude kopermunt, vooral ook in het belang van de Regering, tot voorkoming van groote schade, zeer spoedig dient plaats te grijpen.*"

Wij behoeven ons niet in staathuishoudkundige theoriën te verdiepen, om het gevaarlijke voor Gouvernement en gemeente aan te wijzen van een muntstelsel, waarbij eene munt in omloop is, waarvan de inwendige waarde, zelfs onder bijvoeging der kosten van aanmaak, zoo verre beneden de nominale waarde blijft, waarvoor ze wordt uitgegeven, als de thans omloopende kopermunt. De Wet van 1 Mei 1854 heeft daarover beslist, en haren wil kennelijk gemaakt, om een beter muntstelsel in te voeren, zoowel door het aanwijzen van 36 millioenen guldens, als middel daartoe, als ook door het bepalen van den standaard der munt, die de oude munt moet vervangen.

Indien omstandigheden, die, hier te discuteren, geheel overbodig is, de in werking brenging der muntwet nog niet hebben toegelaten, er behoeft echter even weinig gezegd worden, om de dringende noodzakelijkheid daarvan te betoogen.

Voor de gemeente blijft het gevaar bestaan, dat gelegen is in het bezit eener munt, waarop zij door het verschil der inwendige met de nominale waarde onder gegeven omstandigheden enorm verliezen, en zich dus, alleen door een gebrekkig muntstelsel van een groot gedeelte van haar vermogen verstoken zien zoude.

Even groot is de schade voor de gemeente door de belemmeringen, die de handel ondervindt in zijne transactiën met de Buitenbezittingen. Bestaat een groot gedeelte dezer belemmeringen in de regeling der in- en uitgaande regten, die van Java en de Nederl. Indische buitenbezittingen, als het ware, twee elkander vreemde staten maken, de belemmeringen zijn niet minder groot door het handhaven van het verbod, van de Buitenbezittingen kopergeld op Java in te voeren.

Art. 15. (Muntwet 1 Mei 1854).

»Het verbod van invoer van kopermunt uit de Bui»tenbezittingen in Nederlandsch Indië naar Java en »Madura wordt gehandhaafd."

De groote inconveniënten voor handel en nijverheid, in dat verbod gelegen, verminderen het gevaar van schade voor de regering niet, maar vermeerderen het veeleer.

Dat gevaar bestaat vooral in den klandestienen invoer van kopermunt door de enorme winst, daarop te behalen. Het was reeds groot, toen men koper nog niet tegen zilver kon verwisselen, maar is natuurlijk oneindig vermeerderd, sedert de gelegenheid tot verwisseling bestaat, en elke verwisselde en uitgevoerde gulden aan de regering het verschil kost tusschen de inwendige waarde van 120 en 160 duiten (nader op te helderen) behalve de kosten der aanmunting, dus nog 22 cents meer per gulden.

Of de strenge contrôle op het invoeren van kopermunt op Java dien invoer geheel belet, zullen wij niet onderzoeken, maar alleen vragen: *wat baat die contrôle?*

Op de Buitenbezittingen is het beletten van klandestienen aanvoer van kopermunt nagenoeg *onmogelijk*, en wanneer men nu eens tot verwisseling overgaat, dan zal het daar aanwezige kopergeld toch even goed als op Java en Madura tegen de nominale waarde, dat is, 120 duiten voor den zilveren gulden, moeten aangenomen worden. Het gaat dus met de vertraging daarvan, als met den struisvogel, die den kop in het zand steekt, om den vervolgenden vijand niet te zien, en het zal wel geen verder betoog behoeven, dat dit gedurig dreigende, en met elken dag grooter wordende gevaar van verlies op zich zelven voldoende is, de meest spoedige afdoening der muntzaak hoogst wenschelijk, ja uiterst dringend te doen voorkomen.

Maar hoedanig tot die uitkomst te geraken? De daarstelling van een geregeld, voor de gemeente alle vereischte waarborgen opleverend muntstelsel in Nederlandsch Indië is alleen mogelijk door de ten uitvoerlegging der Muntwet van 1 Mei 1854, waarvan het voornaamste gedeelte bestaat in de invoering van een beter circulerend kopermedium, waardoor de bestendiging van een circulerend zilvermedium verzekerd wordt. Wij zullen dus moeten onderzoeken, op welke wijze de omloop van kopergeld moet geregeld worden, ten einde in de daaraan bestaande behoefte te voorzien, en tegen het gevaar der verdwijning van het circulerend zilvermedium verzekerd te zijn?

Het antwoord is natuurlijk: *door intrekking der oude en uitgifte der nieuwe koperen pasmunt.*

Maar nu rijst natuurlijk de vraag: *of dit kan geschieden met de op het oogenblik voorhanden middelen.*

Ten einde tot de beantwoording van die vraag te geraken, moeten wij eerst onderzoeken: *hoeveel kopergeld thans nog in omloop, en hoeveel voor dien omloop tot voorziening in de behoefte noodig is.*

III.

Hoeveel kopermunt is thans nog in omloop?

Wij gelooven, dat het zelfs voor het Departement van finantiën, met al deszelfs hulpbronnen en staten van aanmunting, uitgifte en intrekking, moeijelijk vallen zal, die vraag *naauwkeurig* te beantwoorden.

Het is even onmogelijk het cijfer te bepalen, dat door klandestienen invoer in den omloop gekomen is, als het onmogelijk is aan te wijzen, hoeveel kopermunt door verlies op zee en bij andere verplaatsingen, door insmelting voor huisselijk gebruik en andere oorzaken verloren gegaan en uit den omloop verdwenen is.

Voor ons onderzoek is die uiterste naauwkeurigheid ook overbodig; de officieële données door de Regering van tijd tot tijd aan de kamers in Nederland, of door de Java-Courant aan het publiek in Ned. Indië medegedeeld, zijn voldoende, onze aantooningen duidelijk te maken, onze berekeningen digt genoeg bij de waarheid te brengen, en de uitvoerbaarheid van onze voorstellen aan te wijzen, zonder vrees, dat bij de wezenlijke uitvoering zich belangrijke verschillen voordoen, en daardoor die uitvoering moeijelijkheden zoude kunnen ontmoeten.

Wanneer wij de staten van het aangemaakte kopergeld nagaan, dan vinden wij in verschillende officieële mededeelingen, (zie o. a. Memorie van J. D. Kruzeman dd. 8 Februarij 1843) dat van 1816 t/m. 1842 aan koperen centen door het Gouvernement vervaardigd en in omloop waren gebragt een nominaal bedrag van vijf-endertig millioen gulden, tegen 100 duiten per gulden; de hoeveelheid der koperen duiten, *voor* 1816 aangemaakt, zoude niet bekend, echter ook niet belangrijk zijn.

Hiervan waren bepaaldelijk van 1833 t/m. 1842 te zamen *f* 27,056,558,18^5 kopergeld aangemaakt.

Indien men hierbij rekent den, vooral in 1843 en 1844 zeer belangrijken klandestienen aanvoer van kopermunt (zoogenaamde Birmingham duiten) en daarvan afrekent het door versmelten als anderzins verdwenen koper, dan zal men de waarheid welligt zeer nabij komen, door de geheele hoeveelheid in 1854 aanwezige kopermunt op 40 millioen guldens, ad 100 duiten per gulden, te berekenen.

Hiervan moet worden afgetrokken:

1. Drie millioen Nederlandsche ponden kopermunt naar Nederland gezonden, ten einde tot aanmunting van het nieuwe kopergeld te dienen.

Reeds vroeger heb ik te Samarang, en laatstelijk te Sourabaija naauwkeurige proefwegingen gedaan op elk soort in omloop zijnde kopermunt. De uitkomst daarvan voor elke muntsoort hier op te geven, is overbodig. De gobangs van Japaansch koper vervaardigd, wogen het minst, heele oude duiten het zwaarst; over het geheel varieerde het Amsterdamsche pond duiten tusschen 154 en 169 stuks. Halve duiten waren 342 noodig voor een A. pond.

Men komt de waarheid ten naasten bij, door het gemiddelde gewigt der duiten op 160 st. per Amst. p. te stellen.

Deze bepaling stemt ook vrij wel overeen met hetgeen daaromtrent officieël bekend is.

Voor het aanmunten van *f* 27,056,558.18^{11} kopergeld waren gebezigd $60,804^{991}/_{1000}$ pikol, of 3,705,309 Nederlandsche ponden Japansch koper en, 4,929,909 Nederl. ponden duitenplaatjes dus, ± 8,600,000 Ned. ponden voor 27 millioen guldens. Dit geeft per Ned. pond 314, per A. p. 157 duiten, hetgeen men echter op 160 dient te brengen, aangezien bij het Japansch koper het smeltverlies bij de bewerking niet is opgegeven, en dus in rekening moet gebragt worden.

Indien wij dus het Ned. p. stellen op 310 duiten, dan hebben wij voor 3,000,000 Ned. p. kopergeld, naar Nederland gezonden 9,600,000 guldens kopergeld.

Hierbij komt p. m. 120,000 Ned. p. koperen duiten, te Sourabaija doorgesneden en verkocht, of nog te verkoopen, gelijkstaande aan 384,000 guldens koper.

In depôt voor Recepissen bevond zich, volgens de laatste officieële mededeelingen, in 's lands kassen nagenoeg 6 millioen of 7,200,000 kopergeld. Dus:

Naar Nederland gezonden	*f* 9,600,000.
Onbruikbaar gemaakt	» 384,000.
In depôt voor Recepissen	» 7,200,000.
Totaal	*f* 17,184,000.

af van	*f* 40,000,000.
vorig totaal	» 17,184,000.
Blijft in omloop, 's lands gewone kas er onder begrepen.	*f* 22,816,000.

of negentien millioen zilvergeld voor inwisseling ad 120 duiten de zilveren gulden.

Voor hen, die sedert jaren de behoefte aan pasmunt in Nederlandsch Indië, vooral op Java, bij de menigte ondernemingen van landbouw, heeft nagegaan, behoeft het geen nader bewijs, dat de aangewezen som hoog noodig is, en zonder gevaar voor stremming in het dagelijksch verkeer niet uit den omloop kan getrokken worden.

Zilveren pasmunt zal slechts zeer langzaam ingang vinden, en onder den inlander, die zelden meer geld bezit, dan voor zijne dagelijksche behoefte op den bazaar noodig is, zal de zilveren pasmunt, zelfs in de fractie van een dubbeltje, gezwegen nog van den ¼ gulden, meer dan pasmunt, zij zal zijn bezit zijn in kapitaal, dus de hoofdmunt daarstellen.

Men moet dus met de invoering dezer munt in plaats van koperen pasmunt slechts zeer langzaam te werk gaan, en altijd blijft voor de inlandsche bevolking de moeijelijkheid van het wisselen bestaan, daar bij het gering Europeesch personeel geene voldoende contrôle kan daargesteld worden tegen den woeker, waaraan vreemde oosterlingen en handelaren van elk soort den inlander zullen cijnsbaar maken.

Wij gelooven de som groot te nemen, indien wij de kwantiteit der aanvankelijk in te voeren pasmunt in tiende en kwart guldens op drie millioen gulden bepalen, en die som aftrekken van het in omloop te laten kopergeld, waardoor dus de behoefte daaraan zal blijven bestaan in 16 millioen guldens.

Een zeer treffend voorbeeld voor de onmogelijkheid, het in omloop zijnde kopergeld te verminderen, vinden wij in de omstandigheid, dat de inwendige waarde daarvan zoo gering is bij vergelijking met het in circulatie gebragte zilvergeld, en desniettemin zeer weinig koper in 's lands kassen terugvloeit; men getroost zich dus nog liever het gevaar, eene munt te bezitten, waarvan de nominale zoo enorm verschilt met de wezenlijke waarde, dan het gemak te missen, dat men voor de dagelijksche behoefte door het bestaan dezer muntsoort geniet.

Het zoude echter gevaarlijk zijn, daaruit de gevolgtrekking af te leiden, dat men dan ook deze munt zonder gevaar nog eenige jaren in omloop laten kan. De redenen hebben wij reeds opgegeven.

Wij hebben thans te onderzoeken, op welke wijze, met de aanhanden zijnde middelen de spoedige regeling kan worden bewerkstelligd!

H. J. LION.

(*Wordt vervolgd.*)

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
August	27	Hollandsch	Johannes Albertinus	J. L Londt	Batavia.	26 Aug.	Amsterdam,
»	29	»	Henricus Geradus	J. L Latjes	Amsterdam	9 April	Batavia.
»	31	Engelsch	Isabella Hercus.	J. Mitchell.	Londen.	29 »	Shanghaij.
»	—	»	Ann Roscby.	J Gorrigale	New-Castle	20 »	Hongkong.
»	—	Fransch.	Francois 1	H. de Closmadenc	Macao	4 Aug.	Havana
»	—	Hollandsch.	Maria Diederika	A van Mariön	Sunderland.	18 Mei	Hongkong.
»	—	Engelsch	Eliza en Hester	Th. Sabey	South Shieldt.	21 April.	»
S	—	»	Hoang Ho	J. Cowell	Liverpool	25 Mei	Shanghaij.
»	—	Holl.	Gebroeders Scheven	. . . . . .	Sunderland.	8 »	Singapore.
Septemb.	3	Amerik.	Raven	J Worth.	New-York	3 Junij.	»
»	—	»	Swordfich	J. W Crorker	»	8 »	Hongkong.
»	1	Engelsch	Catherine Jamian.	R H Lewis	Londen.	. . .	»
»	3	Fransch.	Eulalie	Cantelen.	Bordeaux	21 Mei	»
»	—	Engelsch	Testemonial	Stephens	Cardiff	4 »	»

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Sept.	2	Nederlandsch.	schip	Elisabeth Antoinette.	H. H. Besier	Amsterdam.	22 Mei	B. Kopersmit en co.
»	—	Engelsch	schoen.	Empress	J. Thomas	Singapore	14 August.	Adam en co.
»	—	Nederl. Indisch	bark	Arief Banjermassing.	Moh Ariep.	Banjermass.	24 »	D. N. Buys en co.
»	4	Fransch.	schip	Albert Cezard.	Dolu.	Samarang	. . .	J. Cezard en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept.	2	Nederl.	bark	Voorwaarts	G. H. Bus.	Nederland.
»	—	»	»	Waterloo	D Duinker	Soerabaya.
»	—	Ned Ind.	»	Batavia	Tan Ingok	Pecalongan.
»	—	Pruiss.	schip	Marten Frederich	C. Peter	Soerabaya.
»	3	Nederl.	bark	Jacoba Christina	J C Berk	Amst. via Sam en Pad.
»	—	»	»	Welvaart	J. Mooi	Pecalongan.
»	—	Ned Ind	»	Fatahool Moebarak	Kassan	Banjermassing.
»	—	»	»	So-Ootdin	Sech Oemar Bagoei	»
»	—	Nederlandsch.	»	Clara en Henriette	Wiegminck	Amsterdam.
»	4	»	»	Jacobus Martinus	F Meppelder	Rotterdam.
»	—	ed Ind	»	Machmoedie	Sech b Salim	Sumenap.
»	—	Amerik	schip	Borneo	J Edwards	Singapore.
»	—	Nederlandsch.	bark	Ottolina	J J. Prange	Hongkong.
»	—	»	schip	Elisabeth Antoinette	H A. Besier	Soerabaya.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Kandangbauer *	W. Zeelt	Amsterdam	Haeger en Schuurman.
»	bark	Commercie Compagnie	G. J Bruker qq	. . . . . .	»
»	3 mast schoen	Henrietta en Cornelia	Van Zameren	Japan	»
»	brik	Zwaluw *	Uitermark	. . . . . .	»
»	bark	Ardjoeno *	Rapp	Amsterdam	»
»	brik	Julie *	R. Brem.	»	»
»	bark	Eersteling	Armstrong	Soerabaya.	Hunter Houghton en co.
»	»	Eersteling	C. Koens	. . . . . .	J. Cezard en co.
»	»	Henriette Maria *	J Verbrugh	. . . . . .	»
»	schip	Admiraal van Kinsbergen.	Bouman	Rotterdam via Samarang.	»
»	bark	Jacoba Cornelia*	T. Rooseboom	. . . . . .	»
»	»	Generaal Michiels *	P G. Visser	Samarang.	V. d Burg, Vriesendorp & Co.
»	3 mast schoen	Julia *	A van der Kolff	. . . . . .	»
»	brik	Princes Amelie	W Groeneveld	Macasser.	»
»	bark	Emilie	[illegible] Marker	Tjilatjap	»
»	»	Cortgene	D Dunlop	. . . . . .	Reynst en Vinju.
»	bark	Stad Enschede	M J B Noordhoek Hegt	Nederland	Paine, Stricker en co.
»	»	Henricus Gerardus*	Latjes	Nederland	»
»	»	[illegible]	H. B. L. Evers	. . . . . .	Landberg Bezoet de Bie en co.
»	»	Antoinette	de Winter	. . . . . .	Busing, Schröder en co.
»	»	Serius *	H. Muller	Amsterdam	B. Kopersmit en co.
»	schip	Louise	P. Buys Jr.	»	»
»	»	Doelwijk	K J. Swart	Soerabaya	»
»	bark	Resident van Son	Kramer	Rotterdam.	»
»	schip	Voorruit	W. C Kool	Nederland	van Ommeren, Rueb en co.
Nederl. Indisch	schoen.	Mastora *	Moh Amin.	Samarang.	D. N. Buys en co.
» »	bark	Atiat Rachman *	Sech Algator	Sumenap	»
» »	»	Antoinette *	The Tjimpit	. . . . . .	»
» »	brik	Fathas Seroer*	Sech SoE	. . . . . .	»
» »	schoen.	Indramayo*	Tan Tjentjiang	Palembang	»
» »	bark	Arif Banjermassing *	Moh Arip	. . . . . .	»
» »	bark	Jacob Cats hern Djadul Wadoat *	. . . . . .	Samarang	B J. Jacobs.
» »	»	Syren*	Steendam	Samarang.	Maclaine, Watson en co
» »	»	Caroline *	Kruijmel.	. . . . . .	Paine, Stricker en co.
» »	brik	J. G Ross*	J. G. C. Ross.	Cocos-Eiland	Adam en co.
» »	schoen.	Srie Billiton *	Payks	Billiton	Reynst en Vinju.
» »	schip	Sara Eleonara *	D. Schuymer	Samarang en Soerabaya	C. Bahre, en G. Kinder.
Engelsch	bark	Nasree Majid *	Sech Abdulla	Singapore	B. J. Jacobs
»	schip	Lord Warrinton *	. . . . . .	. . . . . .	Morgan Melbourn en co.
»	bark	Anne Mc. Lean*	Peter Mc. Gaid	. . . . . .	Metzendorff, Wilmans en co.
»	schoen.	Empress*	Thomas	Australie.	Adam en co.
Amerik.	schip	Endeavour *	T. Doane	China.	Paine, Stricker en co.
»	»	Red Gaunblett *	. . . . . .	Singapore.	»
»	»	Noonday *	Broek	Calcutta	»
»	bark	Oriental *	Crocker Nye	Amerika	Maclaine, Watson en co.
»	schip	Hydra *	J. H Parker	China	Pitcairn, Syme en co.
Old	»	Armin *	A. Rosenthal	Bremen	E. Moormann en co.
Brem.	bark	Betty *	Bellstedt.	China	»
Hanov	bark	Verden*	Kopperman.	. . . . . .	Tölken, Voget en co.
Fransch	schip	Marie Gabrielle *	Nicolat	Nantes	J. Cezard en co.
»	»	Julie Cezard *	Lesergeant	»	»
»	»	Jessore *	Gachet	. . . . . .	»
Hamb.	»	Singapore *	Steltjes	. . . . . .	Metzendorff, Wilmans en co.
»	brik	Christina.	G P N Binder	. . . . . .	C. Bahre en G. Kinder.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Augus	25	Eng	schip Cotgrain	D Scott	Sydney.
»	26	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Pasoeroean
»	—	Eng.	schip Janet Willis	B. J. Wood	Manilla
»	27	N. I.	bark Fathool Barie	Said Habessie.	Cheribon.
»	—	»	schip Diligintia	D van Bentveld	Batavia.
»	—	Eng.	» Heroes of Alma	Th Silk	Nieuw zeel.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Augus	25	N. I.	brik Salim	Sech Drahim	Banjerm.
»	27	»	schoen Hoseeng	Oeij Boenko	Balie Pad
»	28	Ned.	bark Stad Nijmegen	H. P. Cruijs	Nederland.
»	—	»	» Catharina Maria	G. L. Gortman.	»

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederl. Indisch	Fathol Hair	Ong Kisoeij	Riouw.	Go Ngotian
Nederlandsch.	Bantam	D Kuijt.	»	Ruyl Cramer en co.
Nederl Indisch	Adrakool Haer	Sech Achmat	Singapore	Gezagvoerder.
» »	Berkat	Hadjie Mohamat Amin	Manilla	»
» »	Histlie	Oeij King Hong	Singapore en Riouw	»
» »	Yoeserin	Said Aloei	Singadoer.	»
» »	Tiang Thaij	Liem Goanling	Banjermassing	»
» »	Nawan Eljoesoer.	J. C. Monteiro	Banka.	Sech Achmat b. Jaf. Segaf.

Aangekomen Schepen te *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van
[illegible]	24	N. I.	schoen. Indramaijoe	Tan Tjinghiang.	Batavia.
[illegible]	[illegible]	»	bark Kim Aingseng	Liem Biauwtioe.	»
[illegible]	[illegible]	»	» Fulkulhair	Moh Biljoen.	»
[illegible]	[illegible]	[illegible]	brik Soeijgoan	Tio Tiangkiat.	Riouw.
[illegible]	[illegible]	»	schoen Marzoek	Said Madehie	Batavia.

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Naar
Aug.	22	N. I.	bark Thaeliong	Tjan Biensek	Tagal.
»	26	»	» Kimwan	Djie Kiatsan	Grissee.
»	27	»	» Eulkulhair	Sareep Gassim.	Tagal.
»	29	»	schoen. Indramaijoe	Tan Tjinghiang	Palembang.

Aangekomen schepen te *Tagal*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Aug.	26	N. I.	bark Thaeliong	Tjan Biensek	Cheribon.
»	27	Ned.	» Jan Pieterzoon Koen.	J. Verloop.	Batavia.
»	28	N. I.	» Kimwan	Djie Kiatsan	Cheribon.
»	29	»	» Fulkulhair	Sech Djin	»

Vertrokken schepen van *Tagal*.

Datnm.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug.	24	N. I.	brik Tartar	Tan Enghok	Pekalongan.
»	—	Ned.	bark Voorwaarts	G. F. Bus	Nederland.
»	25	N. I.	» Bintang Anam.	D. J de Gee.	Riouw.
»	26	»	» Pogoan Zephyr	Ong Kimling.	»
»	28	»	» Kimwan.	Djie Kiatsan	Grissee.
»	29	»	» Thaeliong	Tjan Biensek	Riouw.

Aangekomen schepen te *Pekalongan*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug.	12	N. I.	bark Kim Tiangtaij	Tjoa Inglan	Cheribon.

Vertrokken schepen van *Pekalongan*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug.	25	N. I.	bark Kimtiangtaij	Tjoa Inglan	Samarang.
»	28	»	» Faid Alim	Said Alhadie	Batavia.
»	29	»	brik Tartar	Tan Enghok	»

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug.	24	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Soerabaya.
»	—	»	» Little Tot	Katjoong	»
»	25	»	schoen. Katjong	Pa Ardie	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug.	25	Ned.	bark Jacobus Martinus.	F. Meppelder	Batavia.
»	—	N. I.	kotter Krabbe.	Mardan.	Soerabaya.
»	—	»	» Little Tot	Katjoong	»

Aangekomen schepen te *Bezoekie*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug.	10	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Pasoeroean.
»	—	»	» Krabbe	Mardam	»
»	22	»	schoen Mansoor.	Sagiet	Sumanap.
»	25	»	» Carolina.	Pa Noor	Banjoew.

Vertrokken Schepen van *Bezoekie*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug.	11	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Soerabaya.
»	—	»	» Krabb.	Mardam	»
»	24	»	» Mansoor	. . . . . .	Sumanap.

Aangekomen schepen te *Sumanap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug.	20	N. I	bark Salma	Said Alhabsieg.	Soerabaya.
»	21	»	» Polkus Sa-ada.	. . . . . .	Grissee.

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug.	17	N. I.	kotter Sie Brekat	Sech Salim	Pontianak.
»	—	»	schoen Henriette en Cornela	C. van Zameren.	Batavia.
»	18	»	bark Naim Balgijer	Sech Fagie	Samarang.
»	20	»	schip Aloosmanie.	Said Asegaf	Cheribon.
»	—	»	schoen. Mensoor.	Sagiet	Bezoekie.

Aangekomen Schepen te *Tjilatjap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug.	27	Ned.	bark Everdina Elisabeth.	Tonjes	Panaroekan

Vertrokken schepen van *Tjilatjap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug.	22	Ned.	bark Beatrix	E. Verschoor.	Amsterdam.

Vertrokken schepen van *Panaroekan*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug.	22	Ned.	schip Clara Henriette	Wiegminck	Nederland

Aangekomen Schepen te *Pamakassan*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug.	7	N I.	kotter Paulina	Latip	Pasoeroewan

Vertrokken schepen van *Pamakassan*.

Datum		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug.	22	N. I.	bark Maijmoon	Said Kasim	Palembang.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA

van den 28 Augustus *tot en met den* 3 September 1857.

Met het Ned. schip *Doelwijk*, kapt. *K J. Swart*, de heer *J. D. Bus* en *J. H. Duitschhart*, van *Holland*

Met de Ned bark *Julie*, kapt. *R. Brem*, de heer *G. H. Pernis*, *J. G. Cook*, en 1 *inl. vrouw*, van *Rotterdam*

Met de Ned. brik *J. C. Ross*, kapt. *J. G. C. Ross*, mr. *Ramerter* en *fam*, en mr. *Thomson*, van *Soerabaya*.

Met de N. I. schoener *With of the Wave*, gezagv *Oedin*, mevr. *Nieuwland*, en 3 *bed.* van *Pamanoekan*.

Met de N. I. bark *Sijrin*, gezagv *Ko Beenpo*, de kapt. *Monteiro*, 1 *arab*, en 2 *inl.* van *Samarang*.

Met de N. I. bark *Machmodie* kapt *Moht. bin Salim Bahdaar*, met 1 *Arab*, van *Sumbawa*.

Met het Ned schip *Louise*, kapt. *P. Buys Jr.*, de heeren *P. L. Wyt-koff*, *W Stort jr*, *H. C H Frucht*, *Versteegt* en *fam*, *Brassinga* en *fam*, en 1 *Inl. bed* van *Soerabaya*

Met het N. I. stoomsch. *Langen Lamongan*, kapt *T Deighton*, de heeren *Gevers en ten Kate*, 1 *Chinees*, benevens *Z. M. troepen en 7 matrozen* van *Samarang*.

Met het Ned. schip *Vooruit*, kapt *W C. Kool*, de heeren *J. Kraus* en *J. H. E C. Stedelin* van *Rotterdam*

Met het Ned. schip *Resident van Son*, kapt. *C. Kramers*, de heer *Carlier, met vrouw en* 2 *dochters, en* 5 *bed.* van *Samarang*.

Met het N. I. schip *Faid Alim*, gezagv. *Said Moht. Alhadie*, met 1 *arab* en 1 *hadjie*, van *Pekalongan*.

Met de N. I. schoener *Indramayoe*, gezagv. *Tan Tjinghiang*, met 4 *chinezen, en* 4 *maleijers*, van *Cheribon*.

Met het Ned schip *Jacoba Cornelia* kapt. *T. Rooseboom*, de heer *W. M. van der. Tak. en* 1 *bediende* [illegible]

Met het Eng. schip *Empress*, kapt. *J. Thomas*, de heer *Gale en Hollander*, van *Singapore*.

Met de Ned. bark *Ardjoeno*, kapt. *J. F. A. Rapp*, de heeren *C. Grampre, Molière en W. Keitsmeijer*. van *Amsterdam*.

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA.

van den 1 *tot en met den* 4 September 1857.

Met het N. I. stooms *Langen Lamongan*, kapt. *T. Deighton*, met *Z. M. troepen* naar *Samarang*

Met de N. I. schoen. *Argo*, kapt. *M. Matthys*, mevr. de wed *van Oss* naar *Cheribon*.

Met de Ned. bark *Jacoba Christina*, kapt. *J. C. Berk*, de heeren *J. M. P. van Lelyveld* en *E. E. F. van der Hell*, naar *Samarang*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 17 *tot en met den* 21 *Augustus* 1857.

AANVOER.

Van Bandjermassing per ned. ind. schip *Sumatra*, gez. Moh. Anad.

14373 bn. rotting. 9392 ps. mal matten. 800 do. kadj. matten. $13^{44}/_{100}$ pic. tamarinde. $14^{1}/_{2}$ boeg. sarongs. *Gezagvoerder*.
200,000 ℔ steenkolen. *Gouvernement*.

Van Point de Galle per ned. bark *Commercie Compagnie*, gez. Bruker. agt. Haager en Schuurman.

32 vn. arak. ....
259 pakk. touwwerk. ....
195 pakk. touwwerk. *Maclaine Watson en co.*
105 coll. machinerien. ....
38 vn. beenzwarst. 221 zakk. do. ....
626 pakk. touwwerk. *Purvis en co.*

Van Kaapstad per Deen. brik *John*, gez. Looft. agt. Bahre en Kinder.

1 kt. souvereigns. ....

Van Singapore per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Prins. agt. Maclaine Watson en co.

43 kn. specie. *Cesard en co.*
54 coll. chin. goederen. *Lim Hoa.*
18 kn. specie. *Tolken Voget en co.*
15 coll. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
8 coll. manufact. *Metzendorff Wilmans en co.*
20 kn. olie. 1 do. ..... *Tolken Voget en co.*
2 bn. manufact. *Joakim.*
5 kn. diversen. *Ducommun en Bernand.*
45 bn. touwwerk. 15 kn. opium. *N. H. M.*
10 kn. zijde. *Said bin Oemar.*
5 kn. specie. *Paine Stricker en co.*
3 kn. chin. goederen. *Lim Senghian.*
6 kn. zijde. 2 do. diversen. *Tjia Kiokbie.*
2 coll. chin. goederen. *Yiok Hie.*
2 kn. zijde. *Seck Basendit.*
20 zijde. 5 bn. manufact. 8 coll. touwwerk. 2 bn. zeildoek. *Said Aloewie Satrie.*

Van Samarang en Soerabaja per ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. Bosch. agt. Cores de Vries.

1 kt. ijzerwerk. *Kopersmit en co.*
5 kn. wijn. 3 vs. boter. 2 do. brood. 3 do. vleesch. *Order.*
50/m. jav. sigaren. *Tan Yanbo.*
50/m. jav. sigaren. *Tan Pektong.*
9 pic. was. *Tan Yanbo.*
$16^{1}/_{2}$ corg. kleedjes. *Tan Hongto.*
50 vn. meel. *Joseph.*
7 kn. chitsen. *Bahre en Kinder.*
1 kt. bill. laken. *B. van Leeuwen en co.*
2 kn. monsters. *Cesard en co.*
5 kn. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
3 kn. manufact. *Martin Dyce en co.*
2 kn. eetwaren. 19 do. olie. *Order.*
eenige gouv. goederen. *Gouvernement.*

Van Padang per ned. ind. bark *Atiat Rachman*, gez. Sech Awab bin Said Agator.

20 kn. gedr. katoen. *Adam en co.*
4 ps. aanbeelden. *van Ommeren Rueb en co.*
20 kn. dranken. 18 do. cognac. *Meijer.*
316 ps. koehuiden. 937 pic. rotting. *D. N. Buijs en co.*
23 pic. foelie. 8 do. notenmuskaat. 7 do. was. 2 do. triepang. *Oeij Sooijoeng.*
242 pic. benzoin. 520 do. rotting. $39^{10}/_{100}$ do. was. $4^{60}/_{100}$ do. foelie. $5^{80}/_{100}$ do. triepang. 12 do. sago. 198 pakk. zeep. 1 kt. diversen. *Lim Hoa.*
1 kt. diversen. 1 do. glaswerk. 1 vt. do. *Abeelen Dennison.*
600 pic. rotting. $2^{22}/_{100}$ do. gomelastiek. $1/_{2}$ do. opium. *Dümmler en co.*

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Antoinette*, gez. gez. The Tjimpiet.

12154 boss. rotting. *N. H. M.*
10300 ps. kadj. matten. 620 boss. rotting. *Gezagvoerder.*
400,000 ℔ steenkolen. *Gouvernement.*

Van Pecalongan ned. bark *Thetis*, gez. Visser. agt. de Weerdt Ruijl en co.

60 pic. rotting. 200 do. tin. $2479^{59}/_{100}$ do. suiker. 550 do. koffij. *N. H. M.*

Van Boston per Am. bark *Oriental*, gez. Crocker. agt. Maclaine Watson en co.

500 tonn. ijs. $220/_{2}$ vn. meel. 100 ko. brood. 35 kn. crackers. 19 vn. hammen. 500 kn. zeep. 12 vn. teer. 200 do. pik. 50 do. rozijnen. 24 kn. terpentijn. 10 kn. ijs. 12 do. klokken. 212 coll. stoelen. 24 wipstoelen. 20 banken. 200 riemen. 47 coll. zakken. 300 ledige vaatjes. *Agenten.*

Van Indramaijoe per ned. bark *Bellatrix*, gez. Sandberg. agt. Cesard en co.

10 pic. sapanhout. *Haager en Schuurman.*
75 pic. rotting. *Dorrepaal en co.*
8525 pic. rijst. *Agenten.*

Van Indramaijoe per ned. bark *Marij en Hillegonda*, gez. Schuchard. agt. Cesard en co.

$7299^{1}/_{2}$ ℔ indigo. 2500 ps. koehuiden. 100 pic. rotting. $406^{36}/_{100}$ do. suiker. *Dorrepaal en co.*
$2104^{[illegible]}/_{100}$ pic. suiker. 1633 ps. koehuiden. *van den Broek en Veckens.*
$720^{1}/_{2}$ ℔ indigo. *Wermuth en co.*
1 kt. fam. portretten. 3 do. confituren en arrowrood. *Kopersmit en co.*
$2268^{[illegible]}/_{100}$ en $4746^{[illegible]}/_{100}$ pic. rijst. 3 bs. rijst. 15 bloempotten. 2 coll. opgezette dieren. 4 kn. arrowrood. *Heckler.*
$1065^{[illegible]}/_{100}$ pic. [illegible] *Berger.*

Van Amerika per Am. schip *Endeavour*, gez. T. Doane. agt. Paine Stricker en co.

60 tonn. steenkolen. ....

Van Palembang per ned. ind. bark *Mabroek*, gez. Said Aloewie [illegible].

13500 ps. rott. stokken. $26^{[illegible]}/_{100}$ pic. benzoin. *Gezagvoerder.*
$25^{40}/_{100}$ pic. dammer. $14^{3}/_{4}$ do. benzoin. [illegible] do. gambier. *Said Hassin bin Kassim.*
$61^{60}/_{100}$ pic. dammer. 3 do. kanarie olie. 500 kn. zeilgaren. 6500 ps. rott. stokken. *Said Osman bin Kassim.*
$34^{1}/_{2}$ pic. benzoin. *Hadjie Aboe Hassan.*
$1^{3}/_{4}$ pic. was. $20^{60}/_{100}$ do. dammer. $13^{40}/_{100}$ do. benzoin. $3^{10}/_{100}$ do. tabak. *Kiagoes Achmat.*
$8^{20}/_{100}$ pic. dammer. $1^{73}/_{100}$ do. was. *Hadjie Abdulla.*
$26^{1}/_{2}$ pic. benzoin. 6 do. dammer. $13^{20}/_{100}$ do. tabak. $1^{72}/_{100}$ do. was. 600 ps. rott. stokken. 150 kn. zeilgaren. *Kemaas Hamdja.*
2 coll. zijden garen. $4^{1}/_{2}$ pic. tabak. *Kiagoes Abdul Rachman.*

Van Hongkong per Eng. bark *Lancashere*, gez. Young. agt. Maclaine Watson en co.

39 kn. opium. 172 coll. suiker. 1154 do. thee. 7119 ps. dakpannen. 4293 coll. koopmanschapp. *Lading voor Australie.*

Van Macao per ned. schip *Tonia*, gez. Zeemans. agt. Kopersmit en co.

87 pakk. papier. 11 kn. paijongs. 3 pakk. groentens. 5 tonn. do. 5 kn. zwartsel. 1 do. indigo. 1 do. eetstokjes. 10 do. geneesmiddelen. *Sien Shing.*
140 krandj. aardewerk. 10 pakk. papier. 2 do. rood do. 2 do. groentens. 1 do. diversen. 5 coll. bezems. 1 kt. paijongs. 10 do. josteeks. 4 do. geneesmiddelen. 2 pakk. do. *Who Hong.*

Van Singapore per Old. schip *Armin*, gez. Rosenthal. agt. Moormann en co.

5 kn. manufact. *Metzendorff Wilmans en co.*

Van Amsterdam per ned. bark *Jacoba Christina*, gez. Berk. agt. Haager en Schuurman.

29 kn. meubelen. 11 do. schilderijen. 31 coll. diversen. *Gebr. Roselje en co.*
90 vn. bier. *van Ommeren Rueb en co.*
112 vn. bier. $25^{1}/_{2}$ pijp. do. 50 kn. do. 100 keld. lijn olie. 25 do. terpentijn. 30 kn. vruchten. 1 do. monsters. *Agenten.*
91 coll. provisien. *Z. E. de Gouverneur-Generaal.*
100 hammen. *John Pryce en co.*
50 coll. manufact. *Cezard en co.*
120 vs. boter. 6 kn. kaas. 134 coll. manufact. *Moormann en co.*
175 coll. manufact. 21 do. staal en ijzerwerk. *Pandel en Stiehaus.*
2 kn. muzijk instrument. 24 do. manufact. *Dümmler en co.*
10 bn. zakken. *van der Burg Vriesendorp en co.*
14 coll. papier, boeken en muzijk. *H. M. van Dorp.*
30 coll. provisien. 18 do. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
14 coll. manufact. *Engelhard en co.*
100 vs. loodwit. *Vlaming Kiebert.*
9 coll. provisien. *Kopersmit en co.*
125 ks. kaas. *B. van Leeuwen en co.*
20 ledige leggers. 65 kazen. 50 vs. boter. 40 hammen. 2 kn. modewaren. 2 do. chocolaad. 5 do. likeuren. 2 do. bitter. 2 do. punch. 6 do. azijn. 4 kn. .... *Gezagvoerder.*

Lading voor Samarang.

16 kn. manufact. 102 ps. hammen. 13 kn. likeuren. 10 do. pleisterwerk. 2 do. klokken enz. 25 vs. boter. 125 ks. kaas. 50 do. azijn. 20 vs. loodwit. 25 keld. lijn olie. 2 vn. ..... 3 kn. diversen. 2 do. glaswerk. 3 do. porcelein. 5 do. kramerijen. 1 do. pleet en glaswerk. 6 do. koopmanschapp. 15 do. bier. 1 do. beh. papier. 1 do. viool.

Van Borneo per ned. ind. stoomb. *Soerabaija*, gez. Guyot. agt. Cores de Vries.

20070 boss. rotting. *Daum.*
eenige gouv. goederen. *Gouvernement.*

Van de Moluccos per ned. ind. stoomb. *Padang*, gez. Schipper. agt. Cores de Vries.

$203^{64}/_{100}$ pic. nooten. *Hunter Houghton en co.*

UITVOER.

Naar Samarang per ned ind. schip *Maas Dennok*, gez. Hadjie Mohsaat,

13 ks. manufact. uit entrep. 5 do. parapluien. uit entrep. *Busing, Schröder en co.*
2 ks. koper. glaswerk. 1 kt. chitzen. 1 wiptoel. *Abeelen Dennison en co.*
110 ks. vensterglas. 1 kt kwasten. 1 do. spijkertjes. 16 vn. spijkers. 7 dommekrachten. 1 kt. zagen. *Plump en co.*
100 keld. genever. 2 ks. regaal. *Reijnst en Vinju.*
100 ks. vensterglas. 150 do. cognac. *Busing Schröder en co.*
5 ks. politoer. 3 kn. spiritus. *Adam en co.*
6 kn. linnen, 1 kt. katoen. *Mezendorff Wilmans en co.*
3 ks. papier. 1 kt. lijsten. *van Haren Noman en Kolff.*
10 dommekrachten. 100 vs. lood. wit. 8 bankschroeven. *Plump en co.*
1 pk. boekjes. 1 violencel. *van Haren Noman en Kolff.*
5 ks. mousselines. *Aboe lahier.*
19 ks. ijzerwerk. 5 do. kramerijen *Tolken Voget en co.*
100 vn. harts. 20 do. pik. *Plump en co*
81 krandj. aardewerk. 1 bl. drills. *Iop Ban.*
2000 sp. matten. *aan boord gebleven lading.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Alnoer*, gez. Sech awab bin awab Said.

15 pic. tin, 8 ks. madapoll. *Said aloei Atas.*
30 pic. kadranghout. 1 kt. katoenen. 1 do. parapluien en kramerij.
2 ks. blad. koper. 2 do, naaigaren. 1 kt. beschuit. *Sie Yoensan.*
14 ks. rood. katoen. 10 do. wit. katoen. 5 do. chitzen. 7 do. wit. katoen. 2 do. slendangs. 1 kt. piqe. 2 ks. fluweel. 2 do. knoop. 5 do. schaven. 16 krandj. stalen. vuurslagen. 1000 ks. zeep. *Gho Kianhian.*
20 ks. wit. katoen. 10 do. ongebl. katoen. 8 do. blad. koper. 6 do. rood. katoen. 5 do. mousselines. 1 kt. chitzen. *Lim Seng.*
3 bn. drills. *Said aloei Atas*
1 baal. drills. 4 vn. zink. *Said Abdulla bin Zafar. Segaf.*
1 kt. zijden. djendies. *Said Abdula Ra hman Aydroes.*
40 ks. madapoll. 5 do. cambrics. 14 do. chitzen. 10 do. rood. katoen. 5 do. doeken. 10 do. chitsen. doeken. sarongs. gev. katoen. 1 kt. parapluien. 1 do. naalden. 3 ks. batik. goederen. 6 do. kainpandj. *Tjie Iokie.*
1 corg. slendangs. $2^{1}/_{2}$ do. doeken. *Sech achmat Bavadoan.*
6 ko. chitzen. 4 do. rood. katoen. 2 do. sarongs. 46 bn. drills. 6 ks. wit. katoen. 1 kt. geel. katoen. 5 ks. mousselines. 22 do. wit. katoen. 6 do. sarongs. 4 do. gordijngoed. 2 do. chitzen. 4 do. cambr. 1 kt. kainpandj. 7 ks. doeken. 2 do. everlast. 1 kt. ongebl. katoen. *Tan Hoat.*
3 ks. slendangs. 4 do. knoopen. 4 do. ijzerwerk. kramerijen. 12 pic. ijzer. 8 do. lood. 6 do. zink. 13 do. spijkers. 20 blad. koper. 15 do. koedranghout. 90 ks. zeep. 10 pic. ijzerwerk. do. oud. ijzer. 20 ps. kazen. 20 vs. zeep. 1 kt. ijzerwerk. 20 pic. oud. ijzer. 2 ks. paijongs. *Sie Yoetiang*
200 ks. thee. 120 tonn. geeloker. 10 do. tangio. olie. 7 ks. kramerij. 2 do. goud. verguldsel. 2 do. blaauwsel. 2 do. ledige flesschen. 1 kt. diversen. *Tjia Kiokbie.*
20 coll. was. 2 vn. bier. *Sech Awab bin Awab.*
17 ks. div. kleinigheden. *Andreas en co.*

Naar Cheribon via Tagal per ned. ind. schip *Tulknl Hair*, gez. Sech Moch. Biljond.

2000 vloersteenen. *Said Moh. Satrie.*
17 ks. madapoll. 2 do. mousselines. 1 k.. rood. katoen. 3 ks. sarong. 2 do. naaigaren. 1 kts. diversen. 3 ks. kramerijen. enz. 6 vs. verf. 5 zakk. hennep. 2 kn. scheeps. behoeft. 2 do. roodewijn. 6 pic. werk. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
7 ks. madapoll. 4 do. chitzen. *Said Aloewie Atas.*

Naar Rotterdam per. ned. schip *Constance*, gez. Bercher, agt. van den Burg Vrisendorp en co.

650 pic. tin. 200 do. rotting. $6502^{64}/_{100}$ do. suiker. 3595 do. koffij. $398^{680}/_{1000}$ do. indigo. $179^{860}/_{1000}$ do. foelie. $212^{[illegible]}/_{100}$ do. noten. *N. H. M.*
8 vn. vleesch. uit. entrep. *Kenpen.*

Naar Amsterdam per ned. ind. schip *Bellatrix*, gez. Sandberg, agt. Cezard en co.

57 pic. rotting *Dorrepaal en co.*
60 pic. sap. hout. $30^{[illegible]}/_{100}$ do. not. muskaat. $^{[illegible]}/_{100}$ do. foelie. $4256^{[illegible]}/_{100}$ rijst. 306 do. gomdammer. 41 do. gomelastiek. 26 do. kurkema. 125 ks. gember. uit. entrep. $211/_{2}$ en $5891/_{1}$ buffelhuiden. *Haager en Schuurman.*
$588/_{1}$ en $412/_{2}$ buffelhuiden. $4270^{34}/_{00}$ pic. rijst. *Dummler en co.*
13 coll. diversen. *van Leeuwen en co.*

Naar Nederland per ned. schip *Thetis*, gez. Visser, agt. de Weerdt Ruyl en co.

70 pic. rotting. 250 do tin. $2479^{59}/_{100}$ do. suiker. 2667 do. koffij. *N. H. M.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Maria*, gez. van Wulven. agt. Maclaine, Watson en co.

250 pic. tin. 60 do. rotting. *N. H. M.*

Voor Samarang.

f 105,000 ziv. munt. 40 patk. koetzen. 41 ks. 23 bn. milt. goederen. 15 ks. kleedingstukken. *Gouvernement.*

Naar Palembang per praauw Tjemplong gez. Salman.

4 kn. sarongs. *Said Hoesin bin Hasan Elpai.*
6 kn. chitzen. 300 ks. zeep. *Said Sech Alkof.*
800 ps. sp. matten. *Salman.*
165 pic. rijst. *Said Sech bin Aloewie Alkof.*

Naar Nederland via Samarang per ned. ind. *Zeelust*, gez. Knaap. agt. Kopersmit en co.

Aan boord gebleven lading van Nederland.

4 kn. kramerijen. *Engelhard en co.*
100 vn. kop. munt. *N. H. M.*

Lading voor Nederland.

400 pic. tin. 2000 do. koffij. 100 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Singapore per ned. ind. bark *Atiatool Rachman*, gez. Sech Oemar Bafadal.

28 vs. coralen. 6 bn. manufact. uit entrep. *Moormann en co.*
2430 pic. rijst. *Dummler en co.*
4200 pic. rijst. *McEwen en co.*
1 doeken. *Said Saleh.*
1600 ps. sp. matten. *Na Tjie.*
1400 ps. sp. matten. *Na Tjoan.*
12 corg. doeken. *Sech Handoan.*
200 ps. sp. matten. 15 do. muilen. 8 do. sarongs. *Sech Hassan bin Jen.*

Naar Padang per ned. bark *Amana Tulbarie*, gez. Sech bin Moh. Bantok.

$11^{36}/_{100}$ pic. suiker. *Abdul Rachman.*
226 koij. zout. 40 corg. sarongs. *Sech Hamoet bin Moh. Bantok.*
$4^{25}/_{40}$ corg. tabak. *Thoij Bianhong.*
$20^{6}/_{40}$ corg. tabak. 32 krandj. do. *Tan Tjengwaij.*
12 kn. madapoll. 3 kn. ruwe zijde. *Said Moh. Satrie.*
3 kn. tjindies. 1 do. sarongs. *Said Aloewie Atas.*
$1/_{2}$ pic. suiker. 1 kt. diversen. *Said Abdulla bin Jafar Segaf.*
8 pic. tamarinde. 1 do. confituren. 2 krandj. kajoe poetie olie. 1 kt. doeken. *Tambie Hoesien.*
2 kn. gev. katoen. 2 do. sarongs. *Pitcairn Syme en co.*
2 kn. ruwe zijde. 2 do. longcloths. 1 do. gev. katoen. *Said Moh. Satrie.*
3 kn. tjindies. 5 do. sarongs. 1 do. doeken. 2 bn. woll. deken. 1 kt. doeries. *Said Aloewie Atas.*
1 pak regaal. *Dümmler en co.*
2 kn. ruwe zijde. *Said Hassan Alhadat.*

Naar Amerika via Singapore per Am. schip *Rocket*, gez. Sannders. agt. Paine Stricker en co.

266 pic. katjang tana. *Pandel en Stiehaus.*
100 pic. rotting. 5000 do. rijst. *Metzendorff Wilmans en co.*
300 pic. gomelastiek. 1 do. foelie. 8 do. notenmuskaat. 50 vs. boter. 13 ks. terpentijn. 17 vs. do. *Agenten.*
103 keld. genever. uit entrep. *Reynst en Vinju.*

Naar Nederland per ned. bark *Cornelia en Geertruida*, gez. Teenstra. agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

80 pic. rotting. 200 do. tin 4423 do. koffij. $199^{[illegible]}/_{1000}$ do. thee. *N. H. M.*

Naar Palembang en Muntok per ned. ind. bark *Binting Baroe*, gez. Said Achmat bin Hoesien.

11 kn. ongebl. katoen- 300 do. zeep. 24 kn. doeken. 1 do. glaswerk. *Said Hoesin bin Segaf.*
7 kn. chitzen. 5 doz. parapluien. 1 bl. woll. deken. 2 do. garen. 18 ks. beschuit. *Said Hassan bin Alie Habasie.*

Naar Soerabaija, Samarang, Japara, Rembang en Banda, per ned. ind. bark *Menado*, gez. Couteron, agt. Cores de Vries.

43 ks. manufact. uit entrep. *Maclaine Watson en co.*
2 ks. lampen. 1 kt. schilderijen. 1 do. zilverw. 6 ks. wagentjis. prov. en speelg. 2 do. banket. 4 do. koek. 2 do. suikerw. 4 ks. zalm. 5 do. gedr. vruchten. 4 do. provicien 2 do, kirschwasser. 2 do. absijnth. 12 do. rhijnwijn. 2 do. bitter. 2 do. mosterd. 4 do. bessensap. 1 do, bokking. 4 vn. wijn. 1 ks. lamp. glazen. 50 kt. hozen. 50 ps. hammen. 1 ks. provicien. *Cassalette en co.*
5 kt. gedr. katoen. 2 do. manufact. uit entrep. 6 kt. manufact. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
10 vn. bier. 1 kt. fluweel. 1 pendule. 1 cazette. *John Pryce en co*
16 ks. kainpandj. 1 kt. sarongs. *van Slooten Morgan en co.*
370 ijzeren. buizen. 1 kt. schroeven. *Gouvernement.*
4 kn. gedr. katoen. 4 do. mousselines. 1 ps. machinerien. *Pitcairn Syme en co.*
100 ledige. legger. 21 vt. coralen. 24 ks. cognac. 1 kt. kleedingstukk. *Moorman en co.*
100 pic. ijzer. 1 kt. sarongs. *Martin Dyce en co.*
77 ks. genever. *Dummler en co.*
125 vt. meel 50 ledige. legger. *Moorman en co.*
60 ks. cognac. 74 do. wijn. 44 do. cognac. uit entrep. *Cassalette en co.*
1 kt. zilverwerk. uit entrep. *van der Poel.*
75 vn. meel. 5 ks. kainpandj. *Moormann en co.*
1 kt. fluweel. 6 ks. leder. 5 do. sarongs. uit entrep. *Tolken Voget en co.*
1 kt. ijzerwerk. *Hunter Houghton en co.*
3 ks. bitter. *Moormann en co.*
50 vn. meel. *Tolken Voget en co.*
18 ps. rond. houten. *Guyot.*
1 kt. kainpandj. 3 ks. cotonetten. 25 do. cognac. *Moormann en co.*
66 balen. ps. drills. 1 kt. laken. 8 vs. coralen. 2 ks. cambrics. *Moorman en co.*
51 kn. wijn. 89 ks. wijn. 5 vn. bier. *John Pryce en co.*
4 ks. koper. uit entrep. *Agenten*
3 bs. ijzer. 141 stav. ijzer. 92 coll. div. gouv. goederen. *f* 90000 zilv. munt. *Gouvernement.*
24 ks. glaswaren. *Tolken Voget en co.*

Naar Palembang per ned. ind. schip *Cheribon Packet*, gez. Massingham,

10 ks. cognac. 5 do. champagne. 5 ks. wijn. 6 md. bier. 3 ks. vruchten. 3 do. provisien. 1 kt. morterd. 4 ks. kaarsen. *Platen.*
5 ks. chitzen. 5 ks. sarongs. 10 do. linnnas. 4 do. kainpandj. 14 kn. madapoll. 15 ruwe. katoen. 6 ks. glaswerk. *N. H. M.*
1 kt. wijn. 1 do. provisien. 2 ks. klokken. 13 vn. bier. 50 ks. genever. *van der Meulen en co.*
6 ks. genever. 4 do. wijn. 6 doz. cognac. 3 do. sauterne. 2 do. wijn. 2 doz. portwijn. 1 kt. 1 doz. rhijnwijn. 1 do. hammen. 1 do. madera. 1 do. sago. 1 do. genever. 1 do. eau de cologne. 1 doz. suiker. 3 do. bier. 6 vs. boter. 1 chabrak. *John Pryce en co.*
100 koij. zout. *Gouvernement.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.